

Bestemmingsplan
“Buitengebied, herziening
Leeghandseweg 12, Vorstenbosch”

Gemeente Bernheze

Bestemmingsplan

“Buitengebied, herziening Leeghandseweg 12, Vorstenbosch”

Toelichting

COLOFON

Plannaam	:	Herziening Leeghandseweg 12, Vorstenbosch
Gemeente	:	Bernheze
Status	:	Vastgesteld
Id.nr.	:	NL.IMRO.1721.BPleeghandseweg12-vg01
Projectnr.	:	10182BP01
Opgesteld door	:	Drieweg Advies
Datum	:	April 2019

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Ligging en begrenzing plangebied.....	4
1.3 Vigerend planologisch regime	6
1.4 Leeswijzer	6
2. PLANBESCHRIJVING	7
2.1 Beschrijving planvoornemen.....	7
2.2 Beschrijving omgeving	8
3. BELEIDSKADER	9
3.1 Rijksbeleid.....	9
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR).....	9
3.1.2 Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, Rarro).....	10
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking	10
3.2 Provinciaal beleid.....	11
3.2.1 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 – partiële herziening 2014	11
3.2.2 Verordening ruimte Noord-Brabant.....	12
3.3 Gemeentelijk beleid	14
3.3.1 Structuurvisie Plus	14
3.3.2 Beleid teeltondersteunende voorzieningen.....	15
3.3.3 Vigerend bestemmingsplan	16
4. PLANOLOGISCHE EN MILIEUHYGIËNISCHE ASPECTEN	18
4.1 M.e.r.-boordeling.....	18
4.2 Bedrijven en milieuzonering.....	19
4.3 Bodem.....	20
4.4 Waterhuishouding	20
4.5 Geur	21
4.6 Luchtkwaliteit	21
4.7 Geluid / wegverkeerslawaaï.....	22
4.8 Flora en fauna.....	22
4.9 Externe veiligheid	23
4.10 Cultuurhistorie.....	23
4.11 Archeologie	24
4.12 Kabels en leidingen	25
4.13 Landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteitsverbetering.....	25
4.14 Spuitzones	27
5. JURIDISCHE PLANTOELICHTING.....	28
5.1 Opbouw bestemmingsplan	28
5.2 Toelichting verbeelding.....	28
5.3 Toelichting regels.....	28
6. UITVOERBAARHEID EN PROCEDURE	30
6.1 Economische uitvoerbaarheid	30
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid en procedure.....	30
6.2.1 Omgevingsdialoog	30
6.2.2 Vooroverleg en inspraak	30
6.2.3 Zienswijzen	30
SEPARATE BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING.....	31

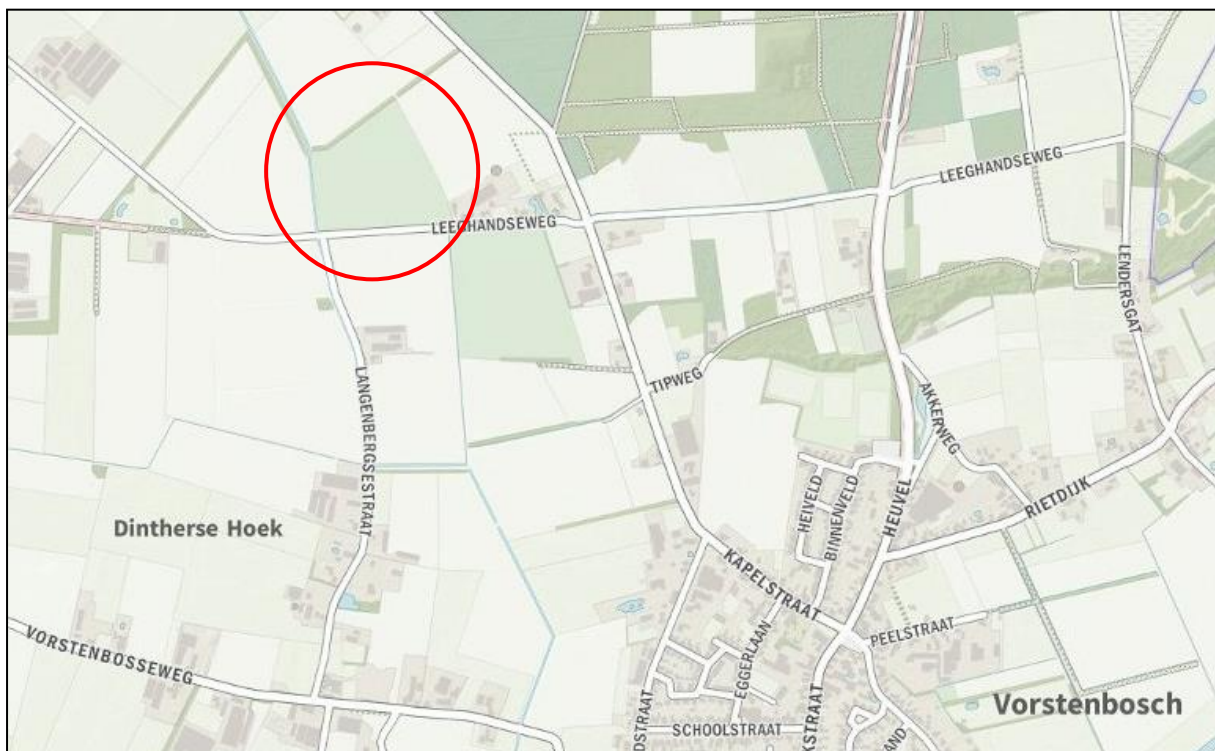
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Het Broek Berries B.V. (hierna: initiatiefnemer) exploiteert vanuit Mariaheide (Veghel) een agrarisch bedrijf gericht op het telen van groenten, fruit en het kweken van plantmateriaal. Het bedrijf van betrokkene heeft de beschikking over meerdere bedrijfslocaties. In het merendeel van de gevallen zijn de gronden eigendom van anderen en worden deze langdurig gepacht. Op een van die locaties, gelegen aan de Leeghandseweg in Vorstenbosch, worden nu al blauwe bessen geteeld. Om de bessen te beschermen en de teelt beter te kunnen controleren zijn teeltondersteunende voorzieningen nodig. Op dit moment is daarvoor niet het benodigde differentiatievlak vastgelegd in het vigerende bestemmingsplan. Een herziening is noodzakelijk. Het college van B&W heeft op 25 juli 2017 ingestemd met het principeverzoek hiertoe. Daarna heeft een omgevingsdialoog plaatsgevonden en zijn de voorbereidingen getroffen voor dit bestemmingsplan.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

De planlocatie betreft gronden behorend bij Leeghandseweg 12, kadastraal bekend als gemeente Bernheze, sectie G, nummers 1103 (gedeeltelijk), 89 en 213. Het betreft een locatie in het buitengebied van de kern Vorstenbosch. Het plangebied beslaat 5.000 m².

Figuur 1.1 Ligging plangebied (bron: PDOK Viewer)

Figuur 1.2: Begrenzing plangebied (rood omkaderd). (Bron: PDOK Viewer)

Hieronder een foto van de locatie.

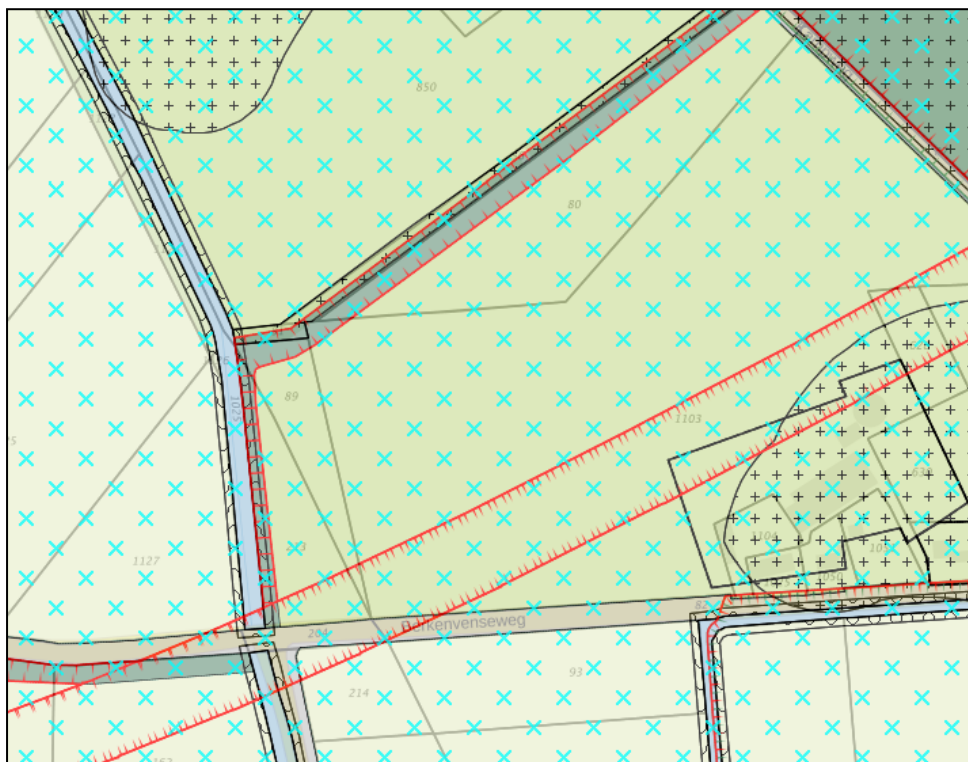

Figuur 1.3: Foto van de planlocatie

1.3 Vigerend planologisch regime

De locatie is gelegen in het bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze” als vastgesteld door de raad op 26 juni 2012. In dit bestemmingsplan heeft de locatie een bouwvlak met o.a. de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Leefgebied Dassen’.

Naast de waterloop aan de westzijde van het perceel ligt een strook met de enkelbestemming ‘Natuur’, gebiedsaanduiding ‘wro-zone – natuurontwikkelingsgebied’. Deze zone loopt door naastde bestaande houtwal aan de noordzijde. Over het perceel loopt een strook met de gebiedsaanduiding ‘wro-zone – ecologische verbindingzone’.

Figuur 1.4: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze” (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Om het planvoornemen te kunnen realiseren is een principeverzoek ingediend. Op 27 juli 2017 heeft het college een positief standpunt ingenomen onder een aantal voorwaarden (zie paragraaf 3.3.2). ingenomen.

1.4 Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk is het planvoornemen ingeleid, waarbij de aanleiding en het doel, de ligging en begrenzing van het plangebied en het vigerend planologisch regime kort zijn behandeld. Het tweede hoofdstuk bevat een meer uitgebreide toelichting op het planvoornemen en de omgeving. Hoofdstuk 3 behelst een toetsing van het planvoornemen aan respectievelijk het rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het daarop volgende hoofdstuk bevat een weergave van en een toetsing aan de relevante planologische en milieuhygiënische aspecten. In hoofdstuk 5 is de juridische plantoelichting opgenomen en in het laatste hoofdstuk wordt de uitvoerbaarheid en procedure besproken.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Beschrijving planvoornemen

Nut en noodzaak

Teeltondersteunende voorzieningen zijn in de teelt van zacht fruit tegenwoordig onmisbaar en de behoefte eraan neemt alleen maar toe. Er is veel aandacht voor de gezonde eigenschappen van blauwe bessen, frambozen en ander zacht fruit. De verkoop ervan stijgt nog elk jaar met zo'n 15 procent en men voorspelt dat in Europa de consumptie van blauwe bessen, frambozen en bramen de komende vijf jaar met minimaal 7 procent per jaar zal groeien. Nederlands rood fruit onderscheidt zich door betere kwaliteit, maar telers kunnen de groeiende vraag voorlopig niet bijbenen.

Omdat het aandeel van supermarkten in de verkopen van AGF nog steeds toeneemt (supermarkten verkopen ruim 85% van alle versproducten), is de rol van de grote retailers ook zeer bepalend. Zo stellen met name de retailers de eis dat het zachtfruit tijdens de teelt voorzien wordt van kappen, om schade aan het fruit door weersinvloeden te voorkomen en de kwaliteit van het zachtfruit te handhaven. Als men hierin niet meegaat, verliezen de telers hun concurrentiepositie ten opzichte van collega's in binnen- én buitenland. Dat zou een verlies aan economische waarde en werkgelegenheid betekenen voor de gebieden waar zij gevestigd zijn.

De Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen constateert al langere tijd een trend dat de productie van zacht fruit in hogere mate planbaar en stuurbaar geworden is. Vermindering van het weerrisico, verbeterde gewasbescherming en betere arbeidsomstandigheden zijn redenen waarom het areaal bedekte teelt toeneemt.

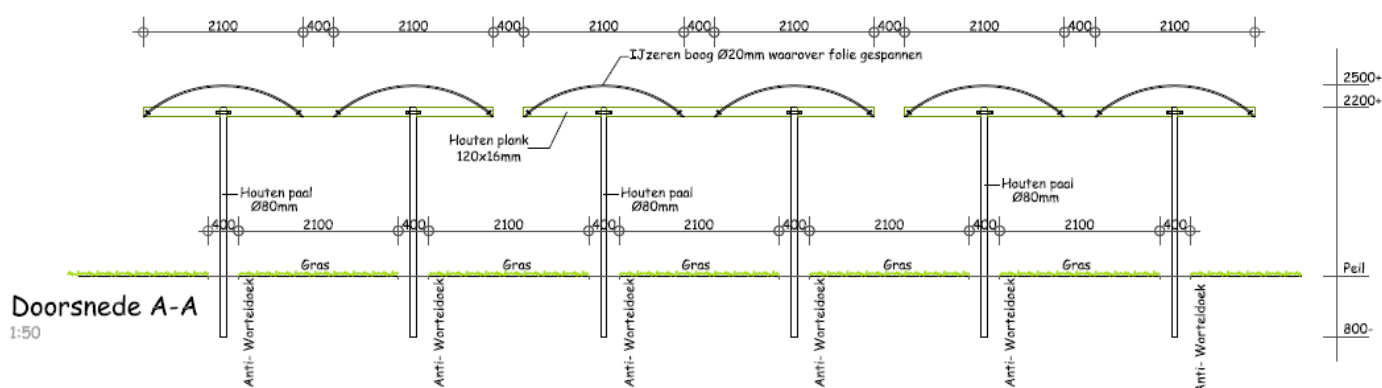
In de *Handreiking Teeltondersteunende Voorzieningen (TOV)* van de Stuurgroep Fruitpact Rivierenland worden ten aanzien van de teeltondersteunende voorzieningen onder meer de volgende conclusies getrokken:

- TOV's zijn onmisbaar bij de genoemde teelten.
- De diversiteit van TOV's is en blijft groot.
- Het gebruik van TOV's zal toenemen.
- De behoefte aan met name hoge TOV's zal toenemen.
- Het aantal bedrijven dat TOV's gebruikt is beperkt.
- De omvang van deze bedrijven verschilt aanmerkelijk.
- Deze bedrijven zullen verhoudingsgewijs een grotere oppervlakte TOV's gaan gebruiken. Met andere woorden er vindt een toenemende specialisatie plaats.

De grote telers zullen bij ongewijzigd beleid nu en in de toekomst naar verwachting met enige regelmaat tegen de grenzen van de planologische regels aan blijven lopen; de schaal van de bedrijven, de wijze waarop ze zijn georganiseerd en de verwachte doorontwikkeling maken dat verzoeken tot het realiseren van teeltondersteunende voorzieningen de toegestane omvang (ver) te boven gaan: 10 of 20 ha zal meer gebruikelijk zijn dan 2,5 of 3 ha. De problematiek van de teeltondersteunende voorzieningen staat regelmatig op de agenda; zo ook in de gemeente Bernheze, waar de gemeenteraad onlangs nieuw beleid heeft vastgesteld.

Het planvoornemen

Initiatiefnemer wil regenkappen realiseren van ca. 2,5 meter hoog. Daaronder bevinden zich rijen met houten palen en houten dwarslatten, die de blauwe bessenplanten begeleiden. De stellages blijven jaarrond staan, maar het plastic gaat er buiten het teeltseizoen af. Om de (reeds ingerichte) teeltgronden te overkappen met deze regenkappen is het nodig dat het aangrenzende bouwvlak wordt vergroot en wordt voorzien van een specifieke aanduiding voor teeltondersteunende voorzieningen.

Figuur 2.1: Dwarsdoorsnede

Figuur 2.2: Voorbeeldfoto (frambozenteelt)

2.2 Beschrijving omgeving

De planlocatie is gelegen tussen de kernen Vorstenbosch en Heeswijk-Dinther, in een landbouwgebied. De oude akkercomplexen rond het dorp Vorstenbosch zijn relatief kleinschalig en dankzij de structuur van dekzandruggen en dalen komen in de omgeving van Vorstenbosch relatief veel bosjes en struwelen voor. Noordelijk van de planlocatie is het landschap meer open van karakter. Oostelijk van de planlocatie zijn een aantal aaneengesloten natuurgebieden gelegen (zoals de Bedafse Bergen), die grenzen aan De Maashorst, een belangrijk natuurgebied binnen de provincie. De Leeghandseweg is een landbouwweg die de Nistelrodesedijk verbindt met de Dintherseweg.

3. BELEIDSKADER

De voorgenomen ontwikkeling dient te passen binnen het ruimtelijke beleid van de diverse overheidslagen, te weten het Rijk, de provincie en de gemeente. Navolgend zullen de beleidskaders van deze overheden worden besproken. Daarnaast wordt getoetst of onderhavige ontwikkeling passend is binnen dit beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaal beeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeeld op rijksniveau.

Nationale belangen

Het Rijk geeft met de SVIR meer ruimte aan provincies en gemeenten om in te spelen op de eigen situatie, zelf beslissingen te nemen en geeft ruimte aan burgers en bedrijven voor initiatief en ontwikkeling. Dit betekent minder nationale belangen en eenvoudigere regelgeving. Hiermee zijn de nationale belangen uit de Nota Ruimte deels vervallen en deels vervangen door de SVIR.

Voor onderhavig project zijn de volgende belangen uit de SVIR van toepassing:

Nationaal belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.

Voor een goede milieukwaliteit moet de kwaliteit van bodem, water en lucht minimaal voldoen aan de (internationale) geldende norm(en). Luchtkwaliteit, geluidsoverlast, wateroverlast, bodemkwaliteit en het transport van gevaarlijke stoffen kennen een grote samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen en de aanleg van infrastructuur. Om toekomstige kosten en maatschappelijke schade te voorkomen, moeten bij ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen de milieueffecten worden afgewogen. Deze afweging wordt mede gemaakt op basis van het Milieueffectrapport. Het Rijk stelt de nationale normen hiervoor vast.

Op basis van de onderzochte milieuhygiënische effecten (hoofdstuk 4) kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling past binnen de huidige wet- en regelgeving.

Nationaal belang 13: Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Het Rijk is verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Dat betekent dat het systeem zo ingericht moet zijn dat integrale planvorming en besluitvorming op elk schaalniveau mogelijk is en bestaande en toekomstige belangen goed kunnen worden afgewogen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet aandacht zijn voor de gevolgen op de waterhuishouding, het milieu en cultureel erfgoed.

In de voorliggende toelichting zijn de bovenstaande aspecten behandeld. Deze aspecten vormen geen belemmering voor het voorgenomen plan.

Met voorliggend plan zijn geen nationale belangen in het geding.

3.1.2 *Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, Rarro)*

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor het opstellen van bestemmingsplannen als het gaat om ontwikkelingen van nationaal belang. Het Barro biedt juridische kaders die nodig zijn om het vigerende ruimtelijke rijksbeleid te borgen. De uitspraken in de Barro onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Deze regels zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect hun doorwerking te hebben tot de besluitvorming op het lokale niveau. Een aantal onderwerpen is geregeld in de bij het Barro horende Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro).

De kaarten horende bij het Barro laten zien dat de projectlocatie is gelegen binnen het radarverstoringsgebied behorende bij radarstation Volkel. Hiervoor geldt een maximale bouwhoogte van 114 meter boven NAP. In onderhavig initiatief wordt de hoogte van de nieuwe bouwwerken gemaximeerd tot 2,5 meter. Geconcludeerd kan worden dat de onderhavige ontwikkeling passend is binnen de regels zoals gesteld in het Barro en Rarro.

3.1.3 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

De Ladder voor duurzame verstedelijking is op 1 oktober 2012 in werking getreden en gewijzigd in juli 2017. De Ladder is een instrument waarmee tot een gebalanceerde regionale ontwikkeling kan worden gekomen. De kernbepaling van de nieuwe Ladder, artikel 3.1.6 lid 2 Bro, luidt als volgt:

De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Ladder moeten plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken hieraan worden getoetst. In artikel 1.1.1 onder i van het Bro wordt een nadere omschrijving van het begrip stedelijke ontwikkeling gegeven. Een stedelijke ontwikkeling is een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Indien de Ladder niet van toepassing is, ontslaat dat de initiatiefnemer en het bevoegd gezag niet van de plicht te voldoen aan andere normen voor een goede ruimtelijke ordening.

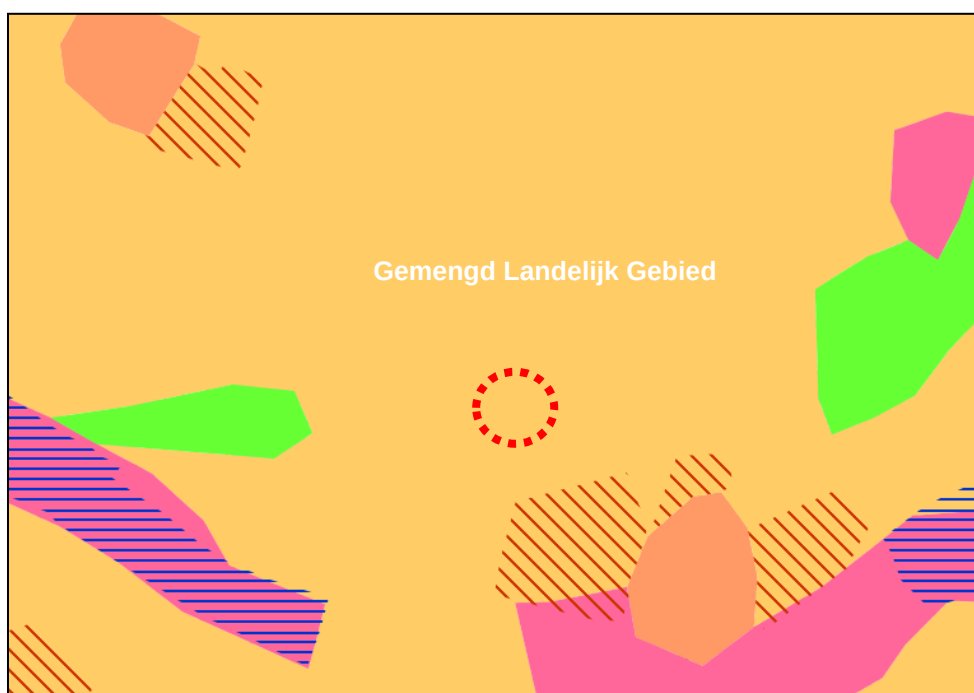
Inmiddels is door jurisprudentie duidelijker geworden wanneer een ontwikkeling een stedelijke ontwikkeling genoemd wordt. Gronden waaraan een agrarische bestemming is toegekend worden niet aangewezen als stedelijke ontwikkeling (Uitspraak 25 mei 2016 ECLI:NL:RVS:2016:1438). Dat is hier het geval.

Derhalve is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling en hoeft de ladder voor duurzame verstedelijking niet te worden doorlopen. Ondanks het niet hoeven doorlopen van de Ladder hoeft het onderhavige initiatief toch een onderbouwing waarin het nut en de noodzaak van de ontwikkeling worden aangetoond. De voorliggende toelichting voorziet in deze behoefte.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 – partiële herziening 2014

De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 – partiële herziening 2014 (SVRO 2014) is een herziening van Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010. De partiële herziening is op 7 februari 2014 vastgesteld door de Provinciale Staten van Noord-Brabant en is op 19 maart 2014 in werking getreden. De Structuurvisie geeft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 weer, met een doorkijk naar 2040. De Structuurvisie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie. Het is de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt. De visie geeft een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant. Daarnaast ondersteunt de structuurvisie het beleid op andere provinciale beleidsterreinen zoals het economisch-, mobiliteits-, sociaal-, cultureel-, milieu-, en natuurbeleid. De genoemde visie in de partiële herziening is doorvertaald in de regels van de Verordening ruimte. Het doel dat centraal staat in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening is een goede woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners en bedrijven in Noord-Brabant.

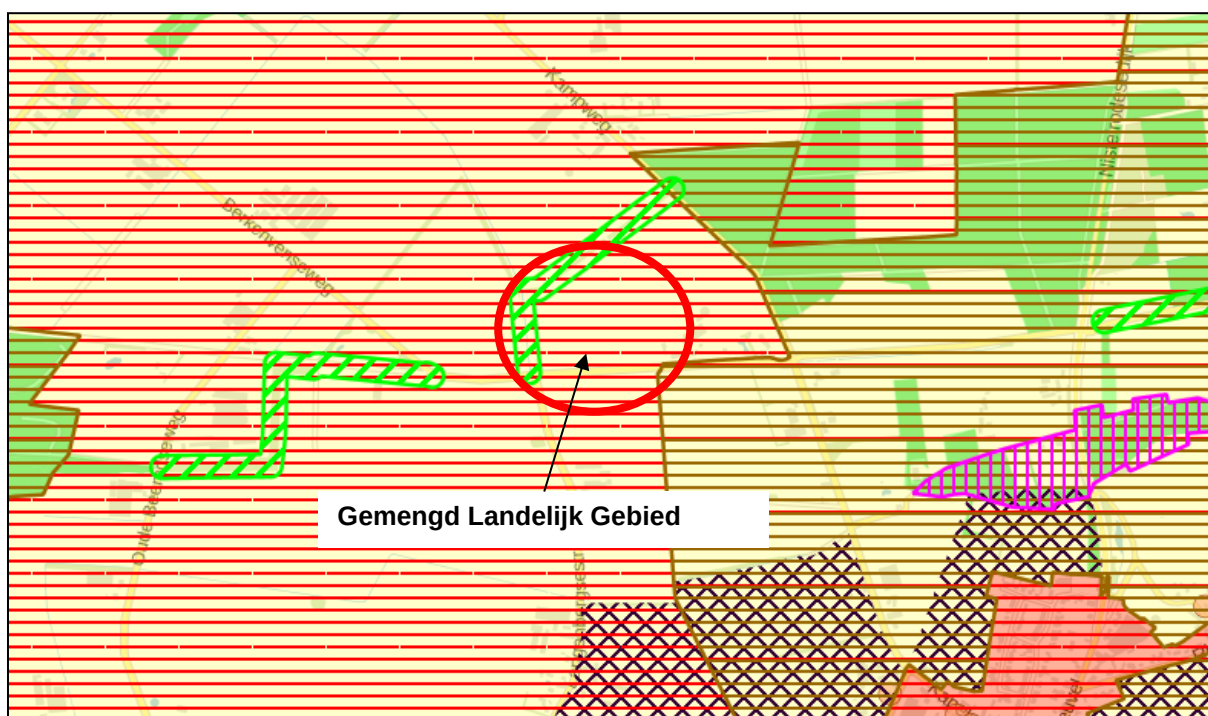

Figuur 3.1 Structurenkaart Structuurvisie RO Noord-Brabant

Uit de uitsnede van de structurenkaart van de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening 2010 blijkt dat de omgeving van de planlocatie wordt aangemerkt als 'Gemengd landelijk gebied'. Het gemengd landelijk gebied wordt door de provincie aangemerkt als een omgeving waar een menging van functies optreedt. De mate van menging varieert van gebieden waarbinnen meerdere functies in evenwicht naast elkaar bestaan tot aan gebieden waarbinnen de land- en tuinbouw functies dominant zijn. Binnen het gemengd landelijk gebied is multifunctioneel gebruik het uitgangspunt. Bestaande ontwikkelingsmogelijkheden van in het gebied voorkomende functies worden gerespecteerd. Ontwikkelingen houden rekening met hun omgeving en dragen bij aan een versterking van de gebiedskwaliteiten.

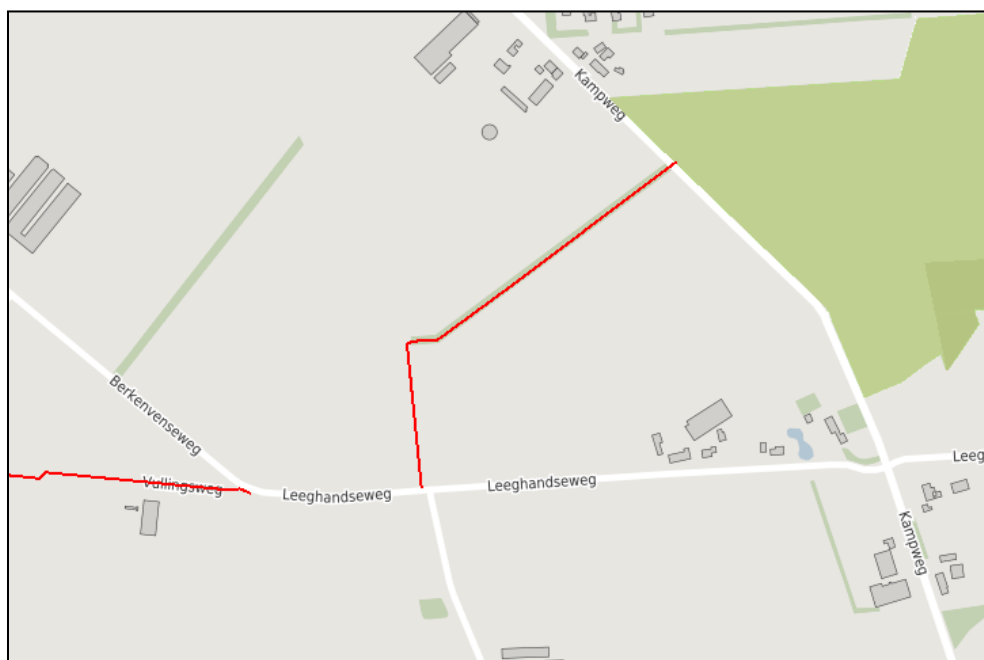
3.2.2 Verordening ruimte Noord-Brabant

In de Wet ruimtelijke ordening is geregeld dat de provincie een verordening kan opstellen waarmee een gemeente rekening dient te houden bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen. Voor de provincie Noord-Brabant geldt de Verordening Ruimte (geconsolideerde versie 1 januari 2018), die is vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Brabant. De onderwerpen die in de Verordening staan zijn gebaseerd op de provinciale Structuurvisie. Daarin staat wat de provincie van belang vindt en hoe de provincie met deze belangen om wil gaan. De Verordening Ruimte bevat zowel algemene regels als gebiedsgerichte regels. Bij gebiedsgerichte regels is onderscheid gemaakt in 'structuren' en 'aanduidingen'. Structuren geven de basisregels aan, aanduidingen zijn aanvullende of afwijkende regels. De ontwikkelingsmogelijkheden van een locatie zijn afhankelijk van de structuur of de aanduiding waartoe de locatie behoort.

Figuur 3.2 Verordening Ruimte kaart structuren en aanduidingen

In de Verordening Ruimte worden vier structuren onderscheiden, te weten 'bestaand stedelijk gebied', 'ecologische hoofdstructuur', 'gemengd landelijk gebied' en 'groenblauwe mantel'. Voor elke structuur zijn regels opgesteld die bepalen onder welke voorwaarden welke functies ontwikkeld mogen worden. In Figuur 3.2 is een uitsnede van de integrale plankaart te zien van de Verordening ruimte met daarin de planlocatie met rood aangeduid. Hierin is te zien dat de planlocatie is gelegen in de structuur 'Gemengd landelijk gebied'. De groene aanduiding betreft de aanduiding Natuur Netwerk Brabant – ecologische verbindingszone (ook in onderstaande figuur 3.3 aangeduid, in rood).

Figuur 3.3 Ecologische verbindingszone in Natuurnetwerk Brabant (bron: kaartbank.brabant.nl)

Van toepassing op het Gemengd landelijk gebied zijn de regels uit artikel 7 van de Verordening Ruimte. Artikel 7.2.2. stelt dat een bestemmingsplan kan voorzien in uitbreiding van een bouwvlak van een (vollegronds) teeltbedrijf teneinde binnen het bouwperceel te voorzien in de bouw of de uitvoering van permanente teeltondersteunende voorzieningen. Er is geen maximale maat aangegeven. Dit heeft de provincie in handen gelaten van de individuele gemeenten om in beleid vast te leggen.

Van toepassing op de ecologische verbindingszone is artikel 11 van de Verordening. Hierin staat dat een bestemmingsplan regels stelt om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en beheer van een ecologische verbindingszone. Het plangebied raakt aan de ecologische verbindingszone. Dat deel van het perceel waarop de regels met betrekking tot de ecologische verbindingszone van toepassing zijn, ligt buiten het plangebied en de bestaande regels blijven derhalve gehandhaafd.

Als gevolg van het bestemmingsplan wordt het gebied niet minder geschikt voor de verwezenlijking van een ecologische verbindingszone. Immers: op dit moment worden reeds blauwe bessen geteeld, en dat is ook mogelijk volgens het bestemmingsplan aangezien de bestemming Agrarisch is. Het is niet aannemelijk dat het agrarisch grondgebruik door de grondeigenaar zal worden opgegeven ten behoeve van de aanleg (verbreding) van de ecologische verbindingszone. Het al dan niet plaatsen van bouwwerken in de hoedanigheid van regenkapten doet daar niet aan af. Mocht op enig moment de beslissing worden genomen om het agrarisch perceel (deels) om te zetten in natuur, dan betekent dat ook dat de regenkapten zullen verdwijnen. Kortom: niet onderhavig initiatief staat verwezenlijking in de weg, maar de reeds bestaande bestemming en grondpositie zorgen ervoor dat de ecologische verbindingszone voorlopig niet gerealiseerd gaat worden.

3.3 Gemeentelijk beleid

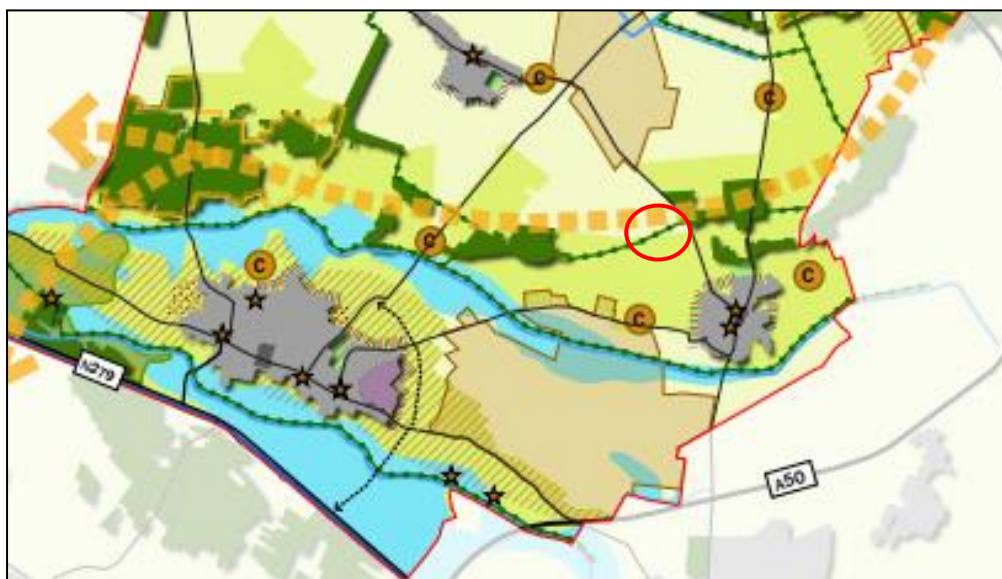
3.3.1 Structuurvisie Plus

De gemeente Bernheze heeft de uitgangspunten van het ruimtelijk beleid voor de gemeente vervat in een Structuurvisie Plus in 2010. Het vormt het toetsings- en inspiratiekader voor ruimtelijke ontwikkelingen.

In het analysesdeel op basis van de lagenbenadering constateert de Structuurvisie ten aanzien van de landbouw dat het grootste gedeelte van de gronden binnen de gemeentegrenzen (zo'n tweederde deel) in gebruik is als landbouwgrond. Het aandeel akkerbouw is relatief beperkt. Bedrijven met graasdieren (melkvee, geiten, schapen) en hokdieren (varkens, pluimvee) komen wel veel voor. In het westelijk deel van de gemeente komen overwegend grootschalige kavels voor die na de ruilverkaveling zijn ontstaan. In de directe omgeving van de kernen, op de oude bouwlanden, is de verkaveling kleinschaliger.

Bernheze wil de komende jaren nog steeds een groene gemeente zijn, met 'rust' en 'ruimte' als karaktertrekken daarbinnen. Daarvoor is het nodig dat er continu naar een balans gezocht wordt met betrekking tot die functies die Bernheze groen maken: de agrarische functies, de ecologische functies en de toeristisch-recreatieve functies. In de nabije toekomst zal steeds duidelijker worden dat vervlechting van deze functies noodzakelijk is om het kwaliteitsniveau van de groene gemeente op peil te houden. Daarbij gaat het niet zozeer om 'meer', maar juist om 'meer variatie'. De agrarische sector blijft de drager van het landschap. Derhalve wordt ingezet op het behoud van de agrarische sector en het versneld leren omgaan met processen zoals schaalvergroting en verbreding. De aanwezige bedrijven krijgen de ruimte om zich binnen vooraf opgestelde kaders verder te ontwikkelen. Onderhavig initiatief past in deze doelstelling.

Het Ruimtelijk Casco (zie figuur 3.3) is het ruimtelijk kader dat het bestaande beleid en de ruimtelijke visie bundelt. Uit de kaart wordt duidelijk dat de planlocatie ligt op de grens van het halfopen landschap rondom Vorstenbosch en het open landschap in het centrale deel van de gemeente. Ook is er een doelstelling om een recreatieve verbinding te leggen tussen de diverse bosgebieden in de omgeving. Dit kan gecombineerd worden met een ecologische verbindingszone.

Figuur 3.4: Kaart Ruimtelijk Casco (Structuurvisie Plus)

3.3.2 *Beleid teeltondersteunende voorzieningen*

In september 2017 is de *Beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen Bernheze* vastgesteld. Dat nieuwe beleid werd nodig geacht omdat het staande beleid in principe wel goed werkte, maar op onderdelen onvoldoende bescherming bood. In het beleid is opgeschreven onder welke voorwaarden in welke gebieden teeltondersteunende voorzieningen kunnen worden gerealiseerd.

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid opgenomen om, afhankelijk van de waarden van het gebied, een bouwvlak tot maximaal 5 of 20 hectaren te vergroten, waarbij die uitbreiding ook alleen maar voor TOV gebruikt mag gaan worden. Aan die mogelijkheden zijn een aantal randvoorwaarden gekoppeld die ook betrekking hebben op dit initiatief:

- a. *Het bestaande bestemmingsvlak kan worden vergroot met een aanduiding 'specifieke vorm van Agrarisch-teeltondersteunende voorzieningen', waarbij binnen deze aanduiding enkel het realiseren van TOV is toegestaan.*
Dit wordt geborgd in de verbeelding en planregels van dit bestemmingsplan.
- b. *Dit moet gepaard gaan met landschappelijke inpassing en compensatie, waarbij 10% van de oppervlakte aan nieuwe TOV moet worden ingezet voor compensatie die ook aansluitend aan waardevol gebied elders in Bernheze mag worden gerealiseerd.*
Zie paragraaf 4.13 voor de uitwerking van de landschappelijke inpassing en natuurcompensatie. Initiatiefnemer heeft een perceel in de omgeving aangekocht waarmee een verbinding gelegd kan worden tussen twee natuurgebieden.
- c. *Maximaal is een oppervlakte van 5 ha toegestaan vanwege de ligging in het gebied "Agrarisch met waarden – leefgebied Dassen".*
De oppervlakte aan nieuwe teeltondersteunende voorzieningen blijft maximaal 5 ha.
- d. *Vanwege de ligging in leefgebied dassen dient deskundig advies ingewonnen te worden inzake de mogelijke aantasting van waarden.*
Zie paragraaf 4.8 waarin de onderzoeksresultaten en het advies van een onafhankelijk deskundige zijn samengevat.
- e. *Een dialoog met de omgeving is verplicht, vroeg in de planvorming.*
Op 24 oktober 2017 heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarbij de plannen zijn toegelicht door initiatiefnemer aan de buurtbewoners. Naar aanleiding van opmerkingen die zijn gemaakt, zijn de plannen vervolgens aangepast. Zie ook hoofdstuk 6 (uitvoerbaarheid).
- f. *Een beplantingsplan voor de inpassing van het perceel en een compensatieplan voor de natuurontwikkeling maakt onderdeel uit van de aanvraag.*
Zie paragraaf 4.13 voor de uitwerking van de landschappelijke inpassing en natuurcompensatie.
- g. *Teeltvrije zone van 50 meter tot gevoelige functies zoals woningen, tenzij de ondernemer met een onafhankelijk deskundigenrapport kan aantonen dat de afstand minder kan zijn.*
De afstand van de teeltondersteunende voorzieningen tot de dichtstbijzijnde woning is meer dan 50 meter.

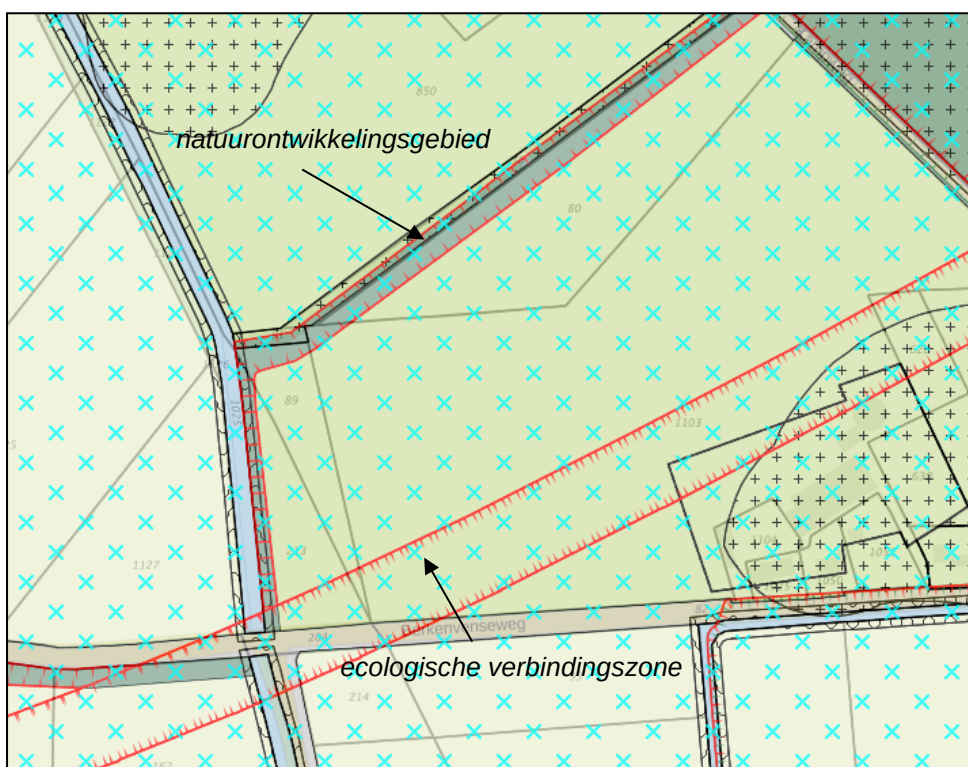
Om sneller mee te kunnen werken aan nieuwe gewenste ontwikkelingen, opteert de gemeente Bernheze voor het opstellen van een paraplubestemmingsplan waarin specifiek de regels voor TOV worden opgenomen. Dat betekent dat alleen voor TOV nieuwe regels worden opgenomen, maar dat de rest van het bestemmingsplan onveranderd blijft. Het parapluplan zal voorzien in een wijzigingsmogelijkheid voor het vergroten van agrarische bouwvlakken, ten dienste van het oprichten van permanente TOV. Omdat onderhavig initiatief al enige tijd geleden is aangemeld, is besloten

voortuitlopend op het paraplubestemmingsplan een separate herzieningsprocedure te doorlopen met als onderlegger het nieuwe beleid.

3.3.3 Vigerend bestemmingsplan

De locatie is gelegen in het bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze” als vastgesteld door de raad op 26 juni 2012. In dit bestemmingsplan heeft de locatie een bouwvlak met o.a. de enkelbestemming ‘Agrarisch met waarden – Leefgebied Dassen’.

Naast de waterloop aan de westzijde van het perceel ligt een strook met de enkelbestemming ‘Natuur’, gebiedsaanduiding ‘wro-zone – natuurontwikkelingsgebied’, doorlopend over een strook langs de bestaande houtwal aan de noordzijde. Dwars over het perceel zelf loopt een strook met de gebiedsaanduiding ‘wro-zone – ecologische verbindingszone’.

Figuur 3.5: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze” (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Om te bezien wat de beleidsdoelstellingen zijn voor deze gebieden moeten we kijken naar de bestaande planregels voor vergroting van agrarische bouwvlakken. Op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - natuurontwikkelingsgebied', zonder de aanduiding 'wro-zone - ecologische verbindingszone', is een vergroting van het bouwvlak uitsluitend toegestaan, indien dit gebied niet minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van natuur. Deze regel is hier niet aan de orde, omdat de zone samenvalt met de bestemming Natuur, waar een bouwvlak sowieso niet is toegestaan.

Op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding of grenzend aan de aanduiding 'wro-zone - ecologische verbindingszone' is de bouwvlakvergroting uitsluitend toegestaan, indien het functioneren van de verbindingszone niet onevenredig wordt aangetast. Opgemerkt moet worden dat de aanduiding 'ecologische verbindingszone' op een andere plek is gelegen dan het Natuur Netwerk Brabant aangeeft. De laatste volgt immers het tracé naast de houtwal en waterloop aan de noord- en

westzijde van de planlocatie. De vraag is ook of de planregel van toepassing verklaard kan worden, aangezien het impliceert dat er een verbinding bestaat, die functioneert. Dat is niet het geval en is ook moeilijk realiseerbaar, omdat deze zone functionerende landbouwpercelen en een bouwvlak (voor bedrijfsgebouwen) doorkruist.

Daarom moet gekeken worden of onderhavig initiatief de verwezenlijking van de ecologische verbindingszone in de weg staat. Het is niet aannemelijk dat het agrarische grondgebruik door de grondeigenaar zal worden opgegeven ten behoeve van de aanleg van de ecologische verbindingszone. Het al dan niet plaatsen van bouwwerken in de hoedanigheid van regenkappen doet daar niet aan af. Mocht op enig moment de beslissing worden genomen om het agrarisch perceel (deels) om te zetten in natuur, dan betekent dat ook dat de regenkappen zullen verdwijnen. Kortom: niet onderhavig initiatief staat verwezenlijking in de weg, maar de reeds bestaande bestemming en grondpositie zorgen ervoor dat de ecologische verbindingszone niet gerealiseerd gaat worden.

4. PLANOLOGISCHE EN MILIEUHYGIËNISCHE ASPECTEN

4.1 M.e.r.-boordeling

Toetsingskader

Behalve aan de uitvoeringsaspecten bedoeld in de Awb en het Bro dient ook te worden getoetst aan de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. of er sprake is van een mogelijke verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage. Een milieueffectrapportage (MER), en de bijbehorende procedure (m.e.r.), is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming omtrent plannen en projecten. Als uitgangspunt geldt voor plannen de onderstaande criteria om te beoordelen of een MER noodzakelijk is:

1. Plannen die kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten (boven de grenswaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r.);
2. Plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura 2000 gebieden;
3. Plannen en activiteiten die o.g.v. een provinciale milieuverordening zijn aangewezen als MER-plichtig.

Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. De belangrijkste aanleidingen hiervoor zijn de modernisering van de m.e.r.-wetgeving in 2010 en de uitspraak van het Europese Hof van 15 oktober 2009 (HvJ EG 15 oktober 2009, zaak C-255/08 – Commissie vs. Nederland). Deze wijziging heeft gevolgen voor eerstgenoemd criterium om te beoordelen of een MER noodzakelijk is. Uit deze uitspraak volgt dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r.- (beoordeling) uit te voeren. Ook als een project onder de drempelwaarde uit de C- of D-lijst blijft, kan een project belangrijke nadelige gevolgen hebben, als het bijvoorbeeld in of nabij een kwetsbaar natuurgebied ligt. Gemeenten en provincies moeten daarom per 1 april van 2011 ook bij 'kleine projecten' (projecten onder de drempelwaarden van de C- of D-lijst) beoordelen of een m.e.r.- (beoordeling) nodig is. Dit wordt de 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' genoemd. Deze beoordeling houdt in dat er bekeken moet worden of er bij het initiatief sprake is van dusdanig bijzondere omstandigheden of milieueffecten dat er toch een MER moet worden opgesteld. Hierbij wordt gekeken naar de selectiecriteria uit bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn (2011/92/EU), welke o.a. de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen betreffen.

Beoordeling

Een plan is kaderstellend voor een toekomstig m.e.r.- (beoordelings)plichtig besluit indien er sprake is van een overschrijding van de grenswaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r. In onderhavige situatie is er sprake van het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen op een perceel dat reeds landbouwkundig in gebruik is. Een dergelijke activiteit wordt niet genoemd op de C-lijst. Het type bedrijvigheid van initiatiefnemer wordt bovendien niet concreet benoemd op de D-lijst. Geconcludeerd kan worden dat het plan derhalve niet kaderstellend is voor een m.e.r.- (beoordelings)plichtig besluit. Wat betreft het eerste criterium geldt er derhalve geen plicht tot het opstellen van een MER.

Middels de toetsing aan de overige milieuaspecten in dit hoofdstuk heeft een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden. Hieruit zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen gebleken, waaruit bovendien geconcludeerd kan worden dat er geen noodzaak is tot het opstellen van een MER.

Ten aanzien van het tweede criterium inzake een mogelijke MER-plicht, geldt dat er bij onderhavige situatie geen sprake is van een plan waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Onderhavige ontwikkeling heeft met zekerheid geen mogelijk significant effect op de Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten.

Ten aanzien van het derde criterium geldt dat onderhavige activiteit niet is aangewezen als MER-plichtig op grond van de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010.

Er is dus geen sprake van de verplichting tot het opstellen van een MER en het doorlopen van de bijbehorende procedure. Wel heeft er een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden, die is vastgelegd in de vorm van onderhavig hoofdstuk, waarbij alle relevante planologische en milieuhygiënische aspecten zijn getoetst en akkoord bevonden. Er is geen sprake van belangrijke nadelige milieugevolgen.

Conclusie

Er is bij onderhavig plan geen sprake van een verplichting tot het opstellen van een MER en het doorlopen van de m.e.r.-procedure op grond van het Besluit m.e.r., de Natuurbeschermingswet 1998 of de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010. Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling volgt dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. Er is dus voldaan aan de wettelijke verplichtingen hieromtrent.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen.

Het gebruik als landbouwperceel wordt niet beoordeeld als milieubelastende activiteit in de zin van milieuzonering en onderhavig initiatief brengt daar geen verandering in. Verdere toetsing aan dit aspect is niet noodzakelijk.

De gemeenteraad van Bernheze heeft met de vaststelling van het nieuwe beleid omtrent teeltondersteunende voorzieningen bepaald dat een teeltvrije zone van 50 meter tot gevoelige functies zoals woningen moet worden aangehouden, tenzij de ondernemer met een onafhankelijk deskundigenrapport kan aantonen dat de afstand minder kan zijn. De meest dichtbij gelegen woningen zijn de twee bedrijfswoningen van het agrarisch bedrijf Leeghandseweg 12 zelf. De meest dichtbij gelegen gevoelige functie is de (agrarische bedrijfs)woning Leeghandseweg 10 op ca. 140 meter. Aan dit afstandscriterium wordt derhalve voldaan.

Conclusie

Op het aspect bedrijven en milieuzonering is er geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

4.3 Bodem

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Op grond van de jurisprudentie is een bodemonderzoek vereist indien sprake is van een ruimte waar per dag gedurende meer dan 2 uur mensen verblijven. Het betreft hier onder andere woningen, kantoorruimtes en (zorg)instellingen. Daarnaast is een bodemonderzoek vereist indien uit de gemeentelijke of provinciale administratie blijkt dat sprake is van een verontreinigde situatie.

Onderhavig plangebied bestaat uit landbouwgrond. Er is niet gebleken dat er op de geplande locatie activiteiten plaatsvinden (of hebben plaatsgevonden) die de bodemkwaliteit hebben aangetast. Landbouwgronden zijn nagenoeg nooit verontreinigd. De kans op – en het ontstaan van – bodemverontreiniging wordt als nihil beschouwd.

Het uitvoeren van een bodemonderzoek op de locatie wordt niet noodzakelijk geacht.

Conclusie

In het kader van bodemverontreiniging bestaat er geen belemmering voor het toekomstige/huidige gebruik van de locatie.

4.4 Waterhuishouding

In het belang van de waterhuishouding dienen bij de locatiekeuze, de (her)inrichting en het beheer van nieuwe ruimtelijke functies de relevante waterhuishoudkundige aspecten worden meegenomen. Het plangebied is gelegen binnen het beheersplan van het waterschap Aa en Maas. Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel hebben gezamenlijk nieuwe waterregels vastgesteld in de Keur. De Keur is een verordening waarin staat wat wel en niet mag rond watergangen, dijken en grondwater. Het doel van de regels is om de wateraanvoer en waterafvoer te waarborgen, Brabant te beschermen tegen overstromingen en de gevolgen van droogte te beperken. De waterschapskeur vormt een aanvulling op hogere regelgeving op landelijk en provinciaal niveau.

Hemelwater

Hemelwater op stellingteeltpercelen hoeft niet te worden opgevangen indien het ter plaatse kan infiltreren in de bodem. In onderhavige situatie valt het hemelwater op het gras tussen de stellingen en kappen. In de winterperiode worden de plastic regenkappen verwijderd.

Drainwater

Artikel 3.88 van het Activiteitenbesluit stelt dat bij de teelt van gewassen in de open lucht op stellingen of in een gotensysteem, al het drainwater wordt hergebruikt. Dat is hier het geval.

Teeltvrije zone

Om emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te voorkomen gelden in de open teelt van gewassen een aantal maatregelen. Verplichtingen zoals teeltvrije zones en gebruik van driftarme spuittechnieken zijn wettelijk vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Artikel 3.79 bepaalt dat langs een oppervlaktewaterlichaam een teeltvrije zone wordt aangehouden. Direct westelijk van de planlocatie is een oppervlaktewaterlichaam gelegen conform de waterlegger van Waterschap Aa en

Maas. De teeltvrije zone bedraagt 50 centimeter. Deze afstand is ruim gewaarborgd door de bestemming Natuur in de strook tussen de waterloop en de teeltgronden.

4.5 Geur

Met onderhavig voornemen worden geen geurgevoelige objecten toegevoegd en de belangen van de in de omgeving gelegen agrarisch bedrijven niet geschaad. Het plan levert ook geen toename van geur op.

Conclusie

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat voorgenomen ontwikkelingen ten aanzien van het aspect geurhinder geen belemmeringen veroorzaakt.

4.6 Luchtkwaliteit

In het kader van een planologische procedure dient te worden aangetoond dat voldaan wordt aan de wettelijke normen voor wat betreft luchtkwaliteit. Hierbij dient het effect op de luchtkwaliteit in de omgeving als gevolg van een nieuwe ontwikkeling, als ook de toetsing aan de Wet luchtkwaliteit in beeld te worden gebracht.

De luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe Wet luchtkwaliteit geen belemmering voor een ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), dat in werking treedt nadat de EU derogatie (verlening van de termijn waarbinnen luchtkwaliteitseisen gerealiseerd moeten zijn) heeft verleend.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, infrastructuur, kantoor- en woningbouwlocaties en activiteiten of handelingen) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

De Regeling NIBM noemt de volgende subcategorieën van landbouwinrichtingen, welke niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging:

- a. akkerbouw- of tuinbouwbedrijven met open grondteelt.
- b. inrichtingen die uitsluitend of in hoofdzaak bestemd zijn voor witloftrek of teelt van eetbare paddenstoelen of andere gewassen in een gebouw.
- c. permanente en niet-verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen
- d. permanente en verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen, mits niet groter dan 2 hectare (3% criterium).
- e. kinderboerderijen.

Voorliggend plan heeft betrekking op het realiseren van permanente teeltondersteunende voorzieningen en verhardten van een weg bij een tuinbouwbedrijf. Permanente en niet-verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen worden aangemerkt als een inrichting die 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. De geplande activiteit heeft een heel beperkt verkeersaantrekkende werking, aangezien het gebruik van de gronden (teelt van blauwe bessen en/of frambozen) nu ook al plaatsvindt. Er is derhalve geen sprake van een verslechtering van de luchtkwaliteit in de directe omgeving. Het uitvoeren van een onderzoek naar de luchtkwaliteit kan dan ook achterwege worden gelaten.

Conclusie

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen veroorzaakt.

4.7 Geluid / wegverkeerslawaaï

In het kader van geluid is de Wet geluidhinder (Wgh) van toepassing. Doel van deze wet is het terugdringen van hinder als gevolg van geluid en het voorkomen van een toename van geluidhinder in de toekomst.

Onderhavige ontwikkeling voorziet niet in de realisering van geluidsgevoelige objecten in de zin van de Wet geluidhinder binnen het plangebied. Evenmin maakt het plan geluidveroorzakende activiteiten mogelijk. De geplande activiteit heeft een heel beperkt verkeersaantrekkende werking, aangezien het gebruik van de gronden (teelt van blauwe bessen en/of frambozen) nu ook al plaatsvindt.

Conclusie

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van het aspect geluid geen belemmeringen veroorzaakt.

4.8 Flora en fauna

Uit de bevindingen van het veldonderzoek, het literatuur- en bronnenonderzoek en toetsing van de resultaten van dit onderzoek aan de Wet natuurbescherming, blijkt dat bij uitvoering van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing.

In algemene zin moet de Zorgplicht wel in acht worden genomen. Deze zorgplicht geldt met name ten aanzien van broedgevallen van alle vogelsoorten. Aangezien alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Waarbij wordt opgemerkt dat er geen vaste periode in het jaar voor het broedseizoen kan worden aangegeven.

Ten aanzien van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Provinciaal Natuurbeheerplan provinciale Natuurvisie), worden geen negatieve effecten verwacht op de kwantiteit en kwaliteit van deze gebieden. De functionaliteit van de ecologische verbindingzone wordt niet negatief beïnvloed, mits de aangebrachte regenkappengoed onderhouden worden.

Het volledige flora en fauna onderzoek is toegevoegd als bijlage 2.

Uit aanvullend onderzoek dat is uitgevoerd ter behoeve van eventueel aanwezige Dassen blijkt dat Dassen slechts in geringe mate gebruik maken van het plangebied (met name houtwal aan noordzijde plangebied) en het gebruik van het plangebied door Dassen voornamelijk plaatsvindt in periodes buiten het teeltseizoen.

Het is gezien de resultaten van dit aanvullend onderzoek naar Dassen niet redelijkerwijs aannemelijk dat er met het uitvoeren van de voorgenomen wijziging verstoring zal optreden voor Dassen. Zo ook is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat de voorgenomen wijzigingen in het plangebied nadelige effecten zullen opleveren ten aanzien van de functionaliteit van nabijgelegen Dassenburchten. Overtreding van de Wet natuurbescherming is hiermee niet aan de orde. Een ontheffing Wet natuurbescherming t.a.v. Dassen is niet noodzakelijk.

Het volledige Dassen onderzoek is toegevoegd als bijlage 3.

Conclusie

Er is op dit onderdeel geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

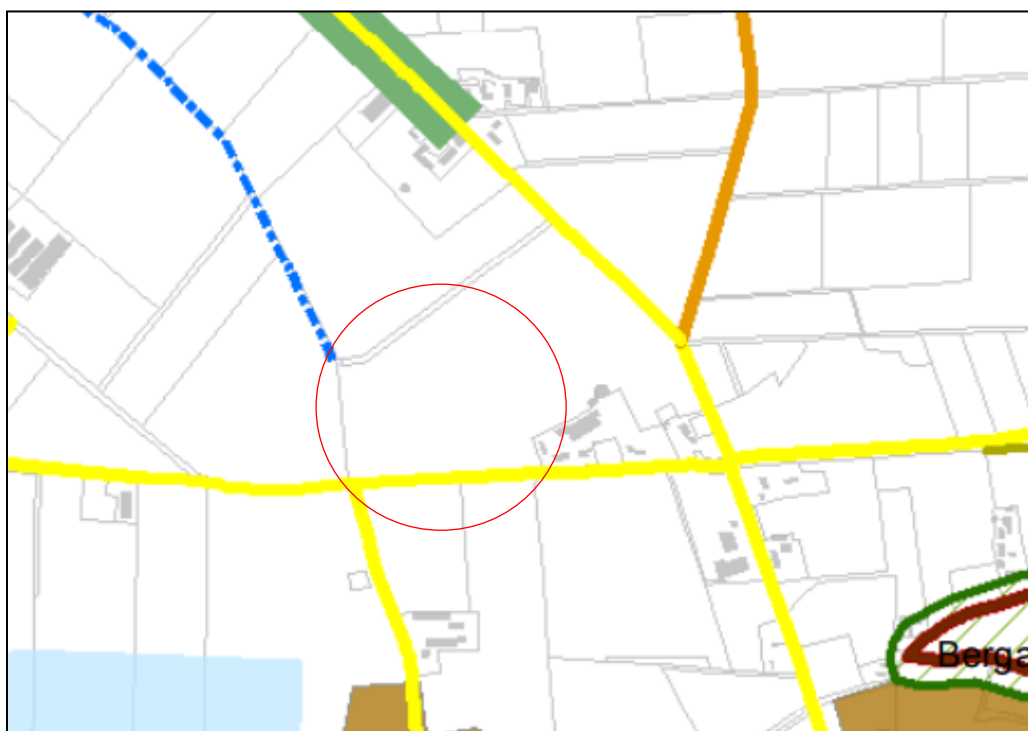
4.9 Externe veiligheid

Op basis van het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) dient een toets op externe veiligheid (plaatsgebonden risico en groepsrisico) plaats te vinden indien er een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt. De te realiseren teelt ondersteunende voorzieningen behoren niet tot de doelgroep risicoveroorzakende bedrijven en/of transportassen. Daarnaast worden er geen kwetsbare objecten of bestemmingen gerealiseerd.

Volgens de risicokaart bevinden zich in de nabijheid geen bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. Door het plangebied lopen geen planologische relevante leidingen of transportlijnen.

4.10 Cultuurhistorie

De provincie en gemeente zien cultuurhistorische waarden als een belangrijk element van de identiteit van Noord-Brabant. Cultuurhistorische waarden verdienen het om behouden te worden, maar vooral ook om als inspiratiebron te worden gebruikt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. “Behoud door ontwikkeling” is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Voor de gemeente Bernheze is een cultuurhistorische waardenkaart opgesteld.

Figuur 4.1: Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart gemeente Bernheze

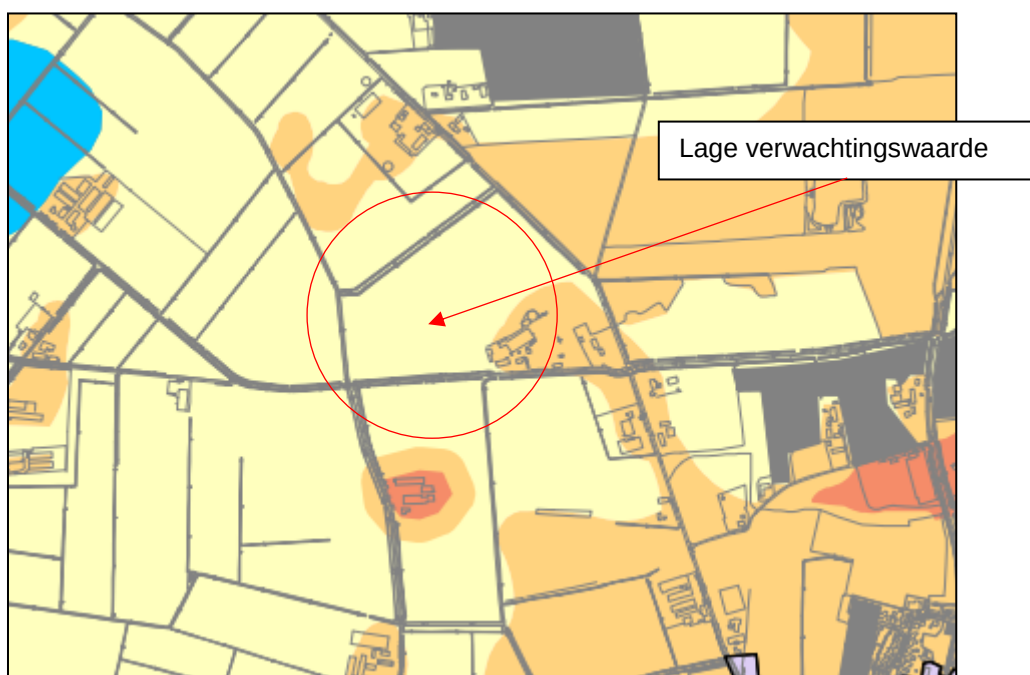
Uit de kaart blijkt dat op het perceel waar deze ontwikkeling betrekking op heeft geen cultuurhistorische waarden in het geding zijn. De Leeghandseweg is gekwalificeerd als oud wegtracé van redelijk hoge waarde. Onderhavig initiatief tast deze weg niet aan.

Conclusie

Er is op dit onderdeel geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

4.11 Archeologie

Bij de opstelling en de uitvoering van ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met bekende archeologische waarden en de te verwachten archeologische waarden. Het uitgangspunt hierbij is dat het archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen.

Figuur 4.2.: Uitsnede archeologische beleidskaart gemeente Bernheze

Gemeente Bernheze heeft een archeologische beleidskaart. Doel van de kaart is om ten behoeve van toekomstige planvorming en - uitvoering inzicht te verschaffen in de aanwezigheid en het karakter van de aanwezige en te verwachten archeologische resten binnen het grondgebied van de gemeente. Op basis van zowel kwantitatieve als kwalitatieve analyses met betrekking tot de relatie landschap-archeologische vindplaatsen is bepaald welke gebieden in de gemeente een hoge, middelhoge of lage archeologische verwachting hebben. Op de planlocatie is sprake van een lage verwachtingswaarde. Er is geen nader onderzoek vereist.

Conclusie

Er is op dit onderdeel geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

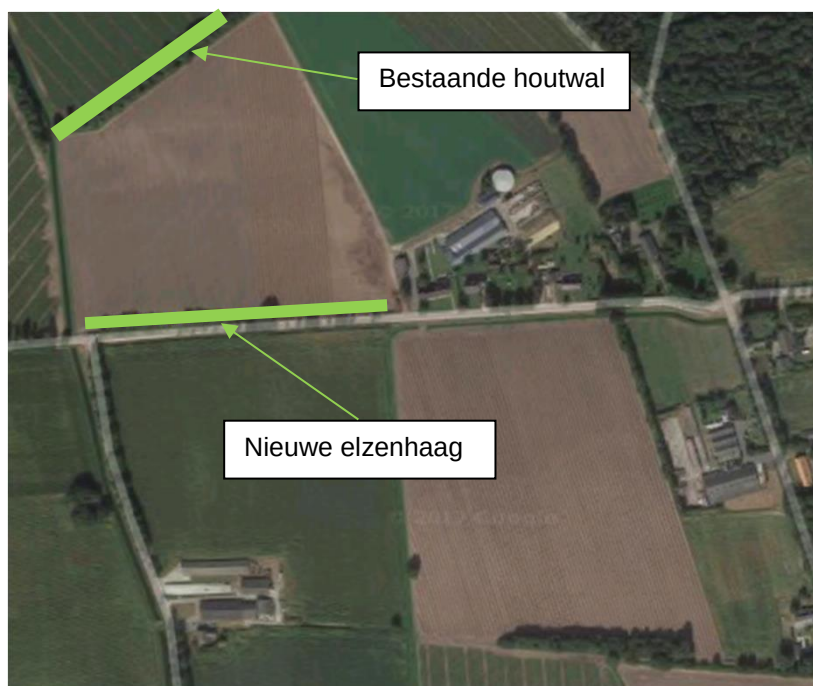
4.12 Kabels en leidingen

In het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen gelegen.

4.13 Landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteitsverbetering

Landschappelijke inpassing

De teeltondersteunende voorzieningen worden op een zodanige manier landschappelijk ingepast, dat geen afbreuk wordt gedaan aan de aanwezige waarden in het gebied en de stellingen voor de omwonenden en passanten zoveel mogelijk aan het zicht worden onttrokken. Dit gebeurt door het plaatsen van een elzenhaag aan de zijde van de Leeghandseweg. Het betreft een inpassing, die ook op andere locaties van initiatiefnemer beproefd is. Aan de noordzijde schermt de bestaande houtwal de planlocatie af.

Figuur 4.3: Situering elzenhaag en houtwal

Figuur 4.4: Huidige en toekomstige landschappelijke inpassing (rechts een bestaande locatie van initiatiefnemer, waar achter de haag ook regenkapten zijn gerealiseerd).

Compensatie

De gemeentelijke beleidsregels houden in dat 10% van de oppervlakte aan teeltondersteunende voorzieningen, moet worden ingezet voor nieuwe natuur. Dit mag plaatsvinden aansluitend aan waardevol gebied, elders in Bernheze. Initiatiefnemer heeft overeenstemming kunnen bereiken over aankoop van een strook van 0,5 ha gelegen aan de Brakkensedijk, tussen twee bestaande natuurgebieden in. Dit is uitgewerkt in een compensatieplan in de bijlagen.

Conclusie

Met het plan wordt voldaan aan de vereisten van een goede landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap.

4.14 Spuitzones

Er dient bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden te worden met spuitzones ten behoeve van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De drift van gewasbeschermingsmiddelen die op de agrarische percelen worden toegepast, kunnen invloed hebben op het woon- en leefklimaat in het plangebied. Er zijn geen wettelijke bepalingen inzake minimaal aan te houden afstanden tussen de gronden waarop gewassen worden geteeld en nabijgelegen woningen. Uit de jurisprudentie volgt dat in het algemeen een spuitzone van 50 meter niet onredelijk wordt geacht. Deze 50 meter wordt dan ook vaak als uitgangspunt gehanteerd bij het ontbreken van een wettelijke afstand. Deze afstand is ook genoemd in de gemeentelijke beleidsgronden.

De afstand van de teeltgronden tot de dichtstbijzijnde woonbestemming (Leeghandseweg 10) is ca. 140 meter. Daarmee is een goed woon- en leefklimaat op dit punt verantwoord. Overigens verandert het plaatsen van de teeltondersteunende voorzieningen de situatie niet: ook in de huidige situatie wordt het landbouwkundig gebruikt met al dan niet gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Conclusie

Op dit aspect is er geen belemmering voor het uitvoeren van onderhavig plan.

5. JURIDISCHE PLANTOELICHTING

5.1 Opbouw bestemmingsplan

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen dient vast te stellen, waarbij ten behoeve van 'een goede ruimtelijke ordening' de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruiken en bebouwen van gronden.

De Wro en het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bevat een nadere uitwerking uit welke onderdelen een bestemmingsplan in ieder geval moet bestaan. Een bestemmingsplan bestaat in ieder geval uit een verbeelding met planregels en een toelichting daarop. Het juridisch bindende onderdeel van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en regels. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en gebouwen en bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van de regels, alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen.

Een bestemmingsplan dient bovendien ten aanzien van de planologische mogelijkheden en beperkingen eenvoudig raadpleegbaar te zijn. Daarom zijn er standaarden vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening, waarmee plannen op een vergelijkbare wijze worden opgebouwd en gevisualiseerd. De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) biedt bindende standaarden voor de opbouw en de regels en de verbeelding van een bestemmingsplan. Bij onderhavig plan worden deze standaarden gevolgd.

5.2 Toelichting verbeelding

Als basis voor onderhavig plan wordt de verbeelding van het vigerende planologische regime (bestemmingsplan "Buitengebied Bernheze" gehanteerd. Hierbij worden enkel de aanpassingen doorgevoerd die betrekking hebben op het voornemen, te weten het aanbrengen van een differentiatievlak (een uitbreiding van het bouwvlak met een aanduiding specifiek voor teeltondersteunende voorzieningen).

De begrenzing van het plangebied betreft enkel dat deel van het perceel waar de teeltondersteunende voorzieningen worden gerealiseerd. De onderliggende bestemming 'Agrarisch met waarden – leefgebied dassen' is gehandhaafd, evenals de gebiedsbestemmingen ten behoeve van natuurontwikkelingsgebied en ecologische verbindingszone.

Door de keuze van de bestemmingen en aanduidingen op de verbeelding, in combinatie met de bijbehorende regels, wordt het planvoornemen juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.

5.3 Toelichting regels

Conform de SVBP dienen de regels te bestaan uit inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels en overgangs- en slotregels. Tevens is de opbouw en volgorde van de diverse artikelen grotendeels voorgeschreven in de SVBP.

Het vigerende planologische regime van de gemeente Bernheze (bestemmingsplan "Buitengebied Bernheze" is van recente datum, waardoor de regels uit dit moederplan als basis wordt gehanteerd.

Deze regels zijn vervolgens ingeperkt tot de regels die voor het plangebied aan de Leeghandseweg van toepassing zijn, gelet op de benodigde enkel- en dubbelbestemmingen en aanduidingen op de verbeelding.

6. UITVOERBAARHEID EN PROCEDURE

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De voorgestane ontwikkeling aan de Leeghandseweg 12 betreft een particulier initiatief. De met de ontwikkeling gepaard gaande kosten worden dan ook gedragen door de desbetreffende initiatiefnemer. Hierbij is de economische uitvoerbaarheid voor de gemeente gegarandeerd. Er zijn geen financiële consequenties van het plan voor de gemeente Bernheze. Dit zal worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst, waarin wordt opgenomen dat eventuele planschade voor rekening komt van de initiatiefnemer. Bovendien worden de eventuele gemeentelijke kosten verhaald via het in rekening brengen van leges. Doordat het verhaal van de kosten van grondexploitatie anderszins is verzekerd, er geen fasering of tijdvak behoeft te worden vastgelegd en er geen sprake is van locatie-eisen (aan openbare ruimte of woningbouwcategorieën) is bovendien geen exploitatieplan benodigd. De economische uitvoerbaarheid is hiermee afdoende aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid en procedure

Bij de maatschappelijke uitvoerbaarheid gaat het erom dat er maatschappelijk draagvlak is voor een planvoornemen. Er is geen wettelijke inspraakprocedure gekoppeld aan dit bestemmingsplan. Wel heeft een omgevingsdialoog plaatsgevonden.. Bovendien heeft vooroverleg plaatsgevonden met de daartoe aangewezen instanties.

6.2.1 Omgevingsdialoog

Op 24 oktober 2017 heeft initiatiefnemer samen met zijn adviseurs tijdens een informatiebijeenkomst in 't Oventje in Zeeland uitleg gegeven bij het initiatief. Een verslag van die bijeenkomst is aan de bijlagen toegevoegd. Het initiatief ging destijds uit van het plaatsen van tunnelkappen op twee percelen aan de Leeghandseweg. De bewoners van de Leeghandseweg gaven aan problemen te hebben met de hoogte van de tunnels in verband met het uitzicht. Daarop heeft overleg plaatsgevonden tussen initiatiefnemer en deze bewoners. Dit heeft ertoe geleid dat een van de twee percelen, zuidelijk van de Leeghandseweg, is komen te vervallen wat betreft de teeltondersteunende voorzieningen. Daarnaast heeft initiatiefnemer besloten om in plaats van permanente tunnelkappen regenkappen te realiseren. Dit heeft een meer beperkte visuele impact dan het oorspronkelijke plan voor de tunnelkappen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de vooraf geuite zorgen van de omwonenden.

6.2.2 Vooroverleg

De resultaten van het vooroverleg over het voorontwerpbestemmingsplan zullen te zijner tijd worden verwerkt in onderhavige toelichting.

6.2.3 Zienswijzen

Het ontwerp-bestemmingsplan wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd. Binnen die periode kunnen zienswijzen worden ingediend. De resultaten van de inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan zullen te zijner tijd worden verwerkt in onderhavige toelichting.

SEPARATE BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1: Compensatieplan (perceel Brakkensedijk)

Bijlage 2: Quicksan Wet natuurbescherming (perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch)

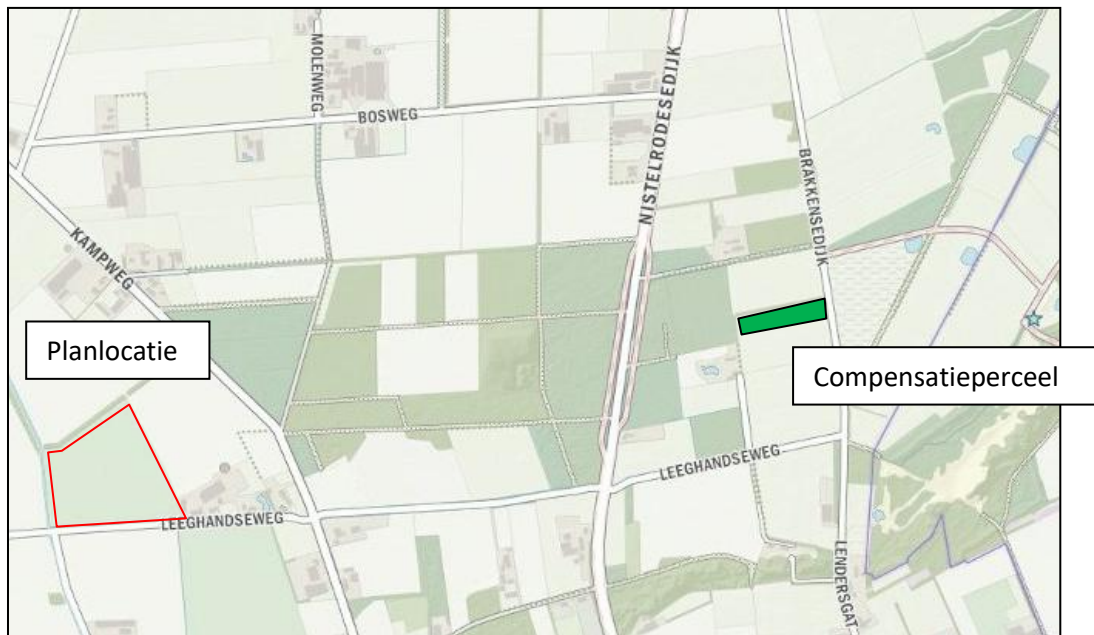
Bijlage 3: Aanvullend Onderzoek Dassen (perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch)

Bijlage 1: Compensatieplan (perceel Brakkensedijk)

Compensatieplan ontwikkeling Leeghandseweg 12, Vorstenbosch

De opgave: ter compensatie van het plan om 5 ha teeltondersteunende voorzieningen mogelijk te maken op de locatie Leeghandseweg 12 in Vorstenbosch dient 10% van de oppervlakte (5.000 m²) te worden ingezet voor nieuwe natuur. Deze mag aansluitend aan waardevol gebied plaatsvinden binnen de gemeente Bernheze.

Initiatiefnemer heeft overeenstemming kunnen bereiken over de aankoop van een perceel, kadastraal bekend gemeente Bernheze, G. 150, met een oppervlakte van 5.300 m². Het is gelegen aan de Brakkensedijk, op ca. 1,3 km van de planlocatie. Hieronder is dit op een topografische kaart weergegeven.

Het compensatieperceel is gelegen tussen twee natuurgebieden, die ook opgenomen zijn in het Natuurnetwerk Brabant. Onderstaande afbeelding geeft dit weer. Aanleg van nieuwe natuur biedt hier de kans om een verbinding te creëren tussen de twee gebieden.

Inrichting

Het natuurgebied ten westen van het compensatieperceel kent het overwegende natuurbeheertype 'Dennen-, eiken- en beukenbos'. Het natuurgebied ten oosten ervan kent het natuurtype 'Kruiden- en faunarijck grasland.' Met de inrichting kan een robuuste droge verbinding gecreëerd worden voor diverse soorten. De inrichting bestaat uit een mix van struwelen, enkele solitaire bomen of kleine boomgroepen en kruiden-/bloemrijk grasland. Ook is een natuurlijke poel opgenomen in het plan.

Voor wat betreft het beheer wordt aangesloten bij de beheerrichtlijnen behorend bij de volgende landschapspakketten van het Groen-Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant:

- L11B: poel
- L6A: struweelhagen
- L8A/L8B: bomen/boomgroep
- R2: kruidenrijk grasland

Bijlage 2: Quicksan Wet natuurbescherming (perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch)

Quicksan Wet natuurbescherming

*Perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch
(gemeente Bernheze)*

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

VBW 2018-52 r

Colofon

Opdrachtgever	Het Broek Berries Arnoud van Asseldonk Het Broek 5 5464 TT MARIAHEIDE
Locatieonderzoek	J.C. Knotters
Datum uitvoering locatieonderzoek	30-03-2018
Rapportage	J.C. Knotters
Status rapportage	definitief
Datum rapportage	5 april 2018
Rapportnummer	VBW 2018-52 r
Aantal pagina's	37 (inclusief bijlagen)
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters (tenzij anders vermeld)
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	Quickscan Wet Natuurbescherming Perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch (gemeente Bernheze) Rapport VBW 2018-52 r Veldbiologische Werken, Roosendaal

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon
Adres
Telefoonnummer:
Mobiel:
Email:
http:

Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Kastanjeberg 12, 4708 KA ROOSENDAAL
0165-392091
06-20431422
info@veldbiologischewerken.eu
www.veldbiologischewerken.eu

Bankrelatie:
Rekeningnummer:

Triodos Bank
NL50TRIO0197805515

BTW-nummer:
Kamer van Koophandelnummer:

NL173722453B02
20168212

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding Quickscan Wet natuurbescherming	3
1.2	Doel Quickscan Wet natuurbescherming	4
2	Wettelijk kader	6
2.1	Wet natuurbescherming	6
2.1.1	Algemeen	6
2.1.2	Beschermde gebieden	6
2.1.3	Beschermde soorten	7
2.2	Nationaal Natuurnetwerk NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur)	8
3	Methoden van onderzoek / Werkwijze	9
4	Omschrijving plangebied Leeghandseweg, Vorstenbosch	10
5	Resultaten Quickscan	18
5.1	Vaatplanten	18
5.2	Zoogdieren	18
5.3	Vogels	19
5.4	Reptielen	20
5.5	Vissen en Amfibieën	20
5.6	Libellen en dagvlinders	21
5.7	Overige ongewervelden	21
6	Voorgenomen ingrepen in plangebied	22
7	Toetsing aan wet- en regelgeving	23
7.1	Vaatplanten	23

7.2	Zoogdieren	23
7.3	Vogels	24
7.4	Reptielen	25
7.5	Vissen en Amfibieën	25
7.6	Libellen en dagvlinders	25
7.7	Overige ongewervelden	26
7.8	Gebiedsbescherming	26
8	Conclusies en aanbevelingen	27
9	Literatuur en bronnen	28
9.1	Literatuur	28
9.2	Bronnen	29

Bijlage 1 – Weerrapport

Bijlage 2 – Lijst van nationaal beschermde soorten

Bijlage 3 – Lijst van soorten die op bijlage IV van de habitatrichtlijn, bijlage II van Bern en/of bijlage I van Bonn staan

Bijlage 4 – Overzicht soorten vogelrichtlijn

1 Inleiding

Deze quickscan is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming ingaande per 1 januari 2017.

1.1 Aanleiding Quickscan Wet natuurbescherming

Op 3 januari 2018 werd Veldbiologische Werken benaderd door de heer C. Kalb (Drieweg Advies BV), Keldonk om een Quickscan Wet Natuurbescherming uit te voeren op het perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch (gemeente Bernheze). Het perceel aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch wordt (langjarig) gehuurd door de heer A. van Asseldonk 'Het Broek Berries' (Het Broek 5, 5464 TT Mariaheide). De heer Van Asseldonk is initiatiefnemer inzake de geplande aanpassingen aan het perceel.

Aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch bevindt zich een perceel welke is ingericht voor de teelt van bosbessen (*Vaccinium corymbosum* - cultuurvariëteiten). Deze teelt is gericht op fruitproductie. In directe aansluiting op het perceel bevindt zich aan de zuidzijde de Leeghandseweg met achterliggende akkers, aan de oostzijde bebouwing (boerderij met erf, tuin en schuren) en akkerland, aan de noordzijde een houtwal met achterliggend akkerland en aan de westzijde een primaire A-watgang met naastliggend akkerland.

Op het perceel (verder aangeduid met 'plangebied') aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch, is de initiatiefnemer de heer A. van Asseldonk, van zins wijzigingen aan te brengen. Doel is om over de aangeplante bosbessenstruiken regenkappen te plaatsen. Deze regenkappen zijn stellages waarvan alleen de bovenzijde overdekt is met plastic. Zijwanden ontbreken. Deze regenkappen zullen voor een gedeelte van het jaar (teeltseizoen) de bosbessenstruiken overdekken.

Voor het aspect flora en fauna dient formeel aangetoond te worden dat, indien beschermde soorten aanwezig zijn, hiervoor indien noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming kan worden verkregen.

Om aantoonbaar te maken of in plangebied beschermde flora- en fauna aanwezig is of mogelijk aanwezig kan zijn, is een quickscan Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Op verzoek van de heer A. van Asseldonk is door Veldbiologische Werken d.d. 30 maart 2018 een veldonderzoek in het kader van deze quickscan uitgevoerd.

1.2 Doel Quicksan Wet Natuurbescherming

Voor activiteiten, zoals de eigenaar in het plangebied voornemens is, dient conform Nationale en Europese wet- en regelgeving eerst onderzoek gedaan te worden naar aanwezigheid of potentiële aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Foto 1: Watergang aan westzijde plangebied.

Foto 2: Leeghandseweg aan zuidzijde plangebied.

Foto 3: Verharding aan oostzijde plangebied.

Foto 4: Impressie plangebied (teelt Bosbes).

Hiervoor is deze Quicksan Wet natuurbescherming uitgevoerd. De quickscan bestaat uit een bronneninventarisatie en locatie-onderzoek naar aanwezigheid of potentiële aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Indien beschermde flora en fauna aanwezig is, of in potentie aanwezig kan zijn, is nader onderzoek nodig naar mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op deze soorten (verstorings-/verslechteringstoets). Tevens wordt dan onderzocht of de voorgenomen activiteiten mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming inhouden. Ook wordt onderzocht welke mitigerende en/of compenserende maatregelen mogelijk zijn.

De quickscan kan tevens aanleiding zijn voor aanvullend onderzoek naar (functioneel gebruik van) soorten. Ook wordt nagegaan of er negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn dan wel dat nadere toetsing in dit kader nodig is.

Foto 5: Akker (lelieteelt 2017) ten oosten van plangebied.

Foto 6: Houtwal ten noorden plangebied.

Foto 7: Leeghandseweg en akkers ten zuiden plangebied.

Foto 8: Primaire A-watergang en akkers ten westen plangebied.

2 Wettelijk kader

2.1 Wet natuurbescherming

2.1.1. Algemeen

De Wet natuurbescherming beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet geldt sinds 1 januari 2017 en vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Bescherming van dieren en planten:

Het is belangrijk voor de natuur dat er veel verschillende planten- en diersoorten zijn. Sommige soorten zijn kwetsbaar, zoals vleermuizen en mussen. Een goede natuurbescherming is belangrijk. Wanneer het met de natuur goed gaat, is er ook meer ruimte voor economische en andere maatschappelijke activiteiten.

Wet natuurbescherming:

De Wet natuurbescherming vervangt 3 wetten die tot 1 januari 2017 golden:

- De Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet regelde de natuurbescherming van gebieden.
- De Flora- en faunawet. Deze wet beschermde in het wild voorkomende diersoorten en plantensoorten.
- De Boswet. Deze wet beschermde de Nederlandse bossen.

Rolverdeling provincies en Rijk:

Sinds 1 januari 2017 bepalen de Provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. En zij zorgen voor de vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor het beleid van grote wateren en internationaal beleid.

Vergunningen en ontheffingen aanvragen:

Voor burgers en bedrijven is het belangrijk dat zij makkelijk en snel weten of een activiteit met mogelijke schade voor de natuur is toegestaan. En onder welke voorwaarden. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij de gemeente wordt getoetst aan de Wet natuurbescherming. Het is ook mogelijk om rechtstreeks bij de Provincie een vergunning of ontheffing natuur aan te vragen.

2.1.2. Beschermde gebieden

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming blijft de bescherming van Natura 2000-gebieden nagenoeg hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten komt echter te vervallen. Provincies kunnen echter besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen middels provinciale beleid. De Provincie kan overwegen deze gebieden toe te voegen aan de EHS / het NNN of deze gebieden aan te wijzen als bijzonder provinciaal natuurgebied of – landschap.

2.1.3. Beschermde soorten

In de nieuwe Wet natuurbescherming staan verbodsbepalingen. Zo zijn activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten verboden. Ten opzichte van de voormalige Flora- en faunawet is dus nauwelijks sprake van een wijziging in verboden activiteiten. Wel zijn enkele definities uit de Flora- en faunawet aangepast. Zo is 'onopzettelijk verstoren' niet meer strafbaar en is 'opzettelijk verstoren van vogels' in bepaalde situaties toegestaan.

Verstoren zonder voorafgaand goed onderzoek naar beschermde soorten, blijft strafbaar.

De nieuwe Wet natuurbescherming betekent wel dat lijst van beschermde soorten een wijziging ondergaat. De voormalige Flora- en faunawet ging uit van drie beschermingsniveaus. De nieuwe Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen:

1. Strikt beschermde soorten met onder andere soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.
2. Andere zeldzame en bedreigde soorten, zoals soorten uit de Rode Lijst.

De bescherming van vaatplanten uit tabel 1 en tabel 2 is vervallen. Onder de Wet natuurbescherming worden nog slechts 75 soorten vaatplanten beschermd. Hier zijn ook soorten bijgekomen die niet eerder werden beschermd. Nagenoeg alle zoogdieren blijven beschermd. De bescherming van (bos-)mieren vervalt. Het aantal beschermde soorten libellen en vlinders wordt uitgebreid.

Indien er voor een bepaalde activiteit een ontheffing wordt aangevraagd, dan zal deze ontheffingsaanvraag onder de nieuwe wet nog steeds worden getoetst aan drie criteria:

1. Is er sprake van bepaalde, in de wet genoemde belangen?
2. Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
3. Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

De toetsingscriteria onder de nieuwe Wet natuurbescherming veranderen dus feitelijk niet ten opzichte van huidige toetsingspraktijk.

In bijlage 2 t/m 4 van dit rapport is een overzicht opgenomen van beschermde soorten.

- Bijlage 2 – Lijst van nationaal beschermde soorten
- Bijlage 3 – Lijst van soorten die op bijlage IV van de habitatrichtlijn, bijlage II van Bern en/of bijlage I van Bonn staan
- Bijlage 4 – Overzicht soorten vogelrichtlijn

2.2 Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur)

Ter realisatie van ecologische verbindingen zijn planologisch beschermde gebieden aangewezen en vervat in het Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Dit Nationaal Natuurnetwerk bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en met ecologische verbindingzones. Dit netwerk van verbindingzones mag niet door een ingreep worden aangetast. Effecten van een geplande ingreep of activiteit binnen het Nationaal Natuurnetwerk moeten worden getoetst. Ten aanzien van invulling van het Nationaal Natuurnetwerk is de provincie waarin het plangebied valt het bevoegd gezag.

3 Methoden van onderzoek / Werkwijze

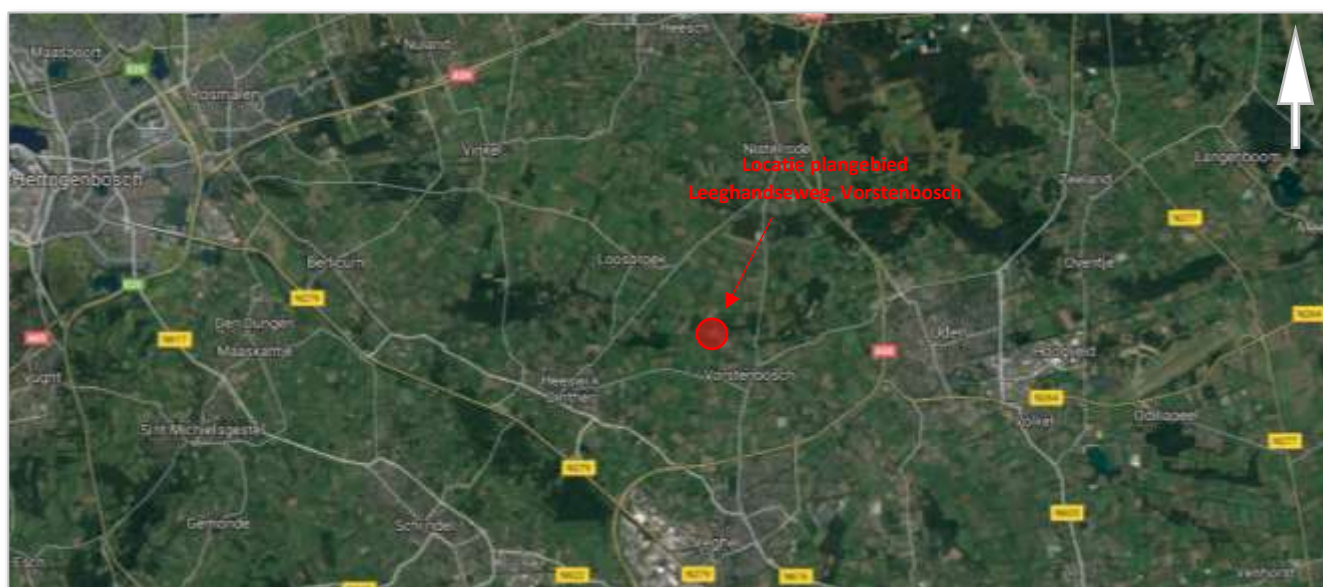
Op vrijdag 30 maart 2018 is het plangebied gelegen aan Leeghandseweg te Vorstenbosch door J.C. Knotters, Veldbiologische Werken bezocht. Weercondities waren zeer gunstig (weerrapport zie Bijlage 1). Op deze datum is het gehele plangebied inclusief naastliggende gronden onderzocht in het kader van deze quickscan.

De volgende methoden van onderzoek/werkwijzen zijn gebruikt:

- Inventarisatie te velde van de in het plangebied voorkomende ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van:
 - o verrekijker;
 - o zaklamp;
 - o endoscoop/holtecamera;
 - o spiegelstok (voor zicht in/achter holtes);
 - o fotocamera;
 - o verzamelpotjes (voor samples ter nadere determinatie van faeces o.a. muizen/vleermuizen).
- Samples/laboratorium determinaties:
 - o Determinaties faeces (o.a. muizen/vleermuizen) uit samples m.b.v. Euromex binoculair.
- Literatuuronderzoek/bronnenonderzoek:
 - o Check van (recente) waarnemingen van beschermde flora en fauna in de omgeving van het plangebied;
 - o Check van (recente) waarnemingen vermeldt in verspreidingsatlassen;
 - o Check van (recente) waarnemingen op websites.
- Onderzoek ligging plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden, zoals Natura 2000 en Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).
- Naar aanleiding van de inventarisatie te velde en het literatuur/bronnenonderzoek is een inschatting gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna en de (mogelijke) functies voor deze in het plangebied.
- Op basis van deze voorgenomen ingreep is een inschatting gemaakt van de (redelijkerwijs) te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
- Mogelijke negatieve effecten zijn getoetst aan de Wet natuurbescherming.
- Vaststellen leemtes/onzekerheden. Hiermee is bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4 Omschrijving plangebied Leeghandseweg, Vorstenbosch

Het plangebied is gelegen op het perceel aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch in de gemeente Bernheze, Provincie Brabant (km-hok: RDS-coördinaten x 165 / y 408). Het plangebied is gelegen ten noordwesten van Vorstenbosch en ten zuidoosten van het dorp Loosbroek. Kaart 1 en 2 tonen een globaal overzicht van de locatie van het plangebied in het streekgebied van Vorstenbosch.

Kaart 1: Luchtfoto locatie plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch in het streekgebied.

Kaart 2: Atlaskaart locatie plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch in het streekgebied.

Kaart 3 en 4 tonen een meer gedetailleerd beeld van de ligging van het plangebied en de nabije omgeving.

Kaart 3: Detail luchtfoto locatie plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch.

Kaart 4: Detail atlaskaart locatie plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch.

De nabije omgeving van het plangebied bestaat uit een vrij kleinschalig landschap op zand- en lössgronden, vooral gevormd door beekdalafzettingen en dekzandafzettingen. De omgeving kenmerkt zich door een afwisseling van (kleinschalig) agrarisch beheerde percelen (veehouderij en akkerbouw), bospercelen en ander natuurgebied (reeds gerealiseerde natuuroevers langs watergangen). Open water is aanwezig en bestaat uit lijnvormige elementen (gekanaliseerde beeklopen).

Kaart 5: Waterlopen nabij plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch

[kaart ontleend aan legger Waterschap Aa en Maas]

Groot vlakvormig open water is in de omgeving van het plangebied niet aanwezig. Ook kleine poelen, vennen, veedrinkplassen etc. ontbreken in de omgeving.

Het plangebied bestaat uit de volgende ecotopen:

- Perceel bosbessen

Het perceel waarop de bosbessen geteeld worden bestaat uit kale, onbegroeide grond. De bosbesstruiken zijn aangeplant op ruggen, welke afgedekt zijn met zwart plastic folie. De afstand tussen de ruggen bedraagt ca. 3 m. In droge perioden wordt het perceel beregend (bronbemaling).

Foto 9: Perceel bosbessen.

- Schouwpad/werkpad

Rondom het perceel met bosbessen ligt een schouwpad (ca. 5 m. breed) met slechts schaarse begroeiing. Deze begroeiing betreft een pionier-/tredvegetatie welke met name op het schouwpad langs de watergang meer tot ontwikkeling is gekomen met soorten als Straatgras (*Poa annua*), Paardenbloem (*Taraxacum officinale s.l.*), Kluwenhoornbloem (*Cerastium glomeratum*), Kamille (*Matricaria chamomilla*), Kleine veldkers (*Cardamine hirsuta*), Veldzuring (*Rumex acetosa*), Kruipende boterbloem (*Ranunculus repens*), Ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), Kweek (*Elytrigia repens*), Engels raaigras (*Lolium perenne*), Witte klaver (*Trifolium repens*), Rode klaver (*Trifolium pratense*), Vogelmuur (*Stellaria media*), etc.

- Verharding betonplaten

Aan de oostzijde van het perceel is een gedeelte verhard met betonplaten (werkterrein en werkpad). Van enige vegetatie is hier geen sprake.

- Greppel en berm (bepplant met Zomereiken) tussen perceel en Leeghandseweg

Tussen het perceel en de berm van de Leeghandseweg is een greppel (max. 1 m. breed) aanwezig. Deze greppel bevat alleen in natte, regenrijke perioden water. Ondanks het feit dat deze greppel in droge (zomer) perioden droog zal staan heeft zich in de greppel een vegetatie gevestigd met Grote lisdodde (*Typha latifolia*), Gewone kattenstaart (*Lythrum slaicaria*), Wolfspoot (*Lycopus europaeus*), Pitrus (*Juncus effusus*), etc. De berm langs de Leeghandseweg is hoger gelegen en bestaat uit een schrale begroeiing met Rood zwenkgras (*Festuca rubra*) Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*), Veelbloemige veldbies (*Luzula multiflora*), Sint-Janskruid (*Hypericum perforatum*), Duizendblad (*Achillea millefolium*), Kleine klaver (*Trifolium dubium*), etc. Plaatselijk is braamstruweel in ontwikkeling gekomen..

- Houtwal met greppel

Aan de noordzijde van het perceel ligt een oude houtwal met aan weerszijden een greppel van ca. 1 m.

Foto 10: Schouwpad/werkpad langs watergang.

Foto 11: Verharding betonplaten.

Foto 12: Berm en greppel langs Leeghandseweg.

Foto 13: Houtwal met greppel aan noordzijde perceel.

breedte. Deze greppels zijn spaarzaam begroeid met soorten als Mannagras (*Glyceria fluitans*), Liesgras (*Glyceria maxuma*) en Sterrenkroos (*Callitriche sp.*). Naar alle waarschijnlijkheid zullen deze greppels in droge periodes geen water bevatten. De houtwal ligt vrij hoog ten opzichte van maaiveld (ca. 1,5 m.) en bestaat uit een gevarieerde begroeiing van o.a. Zomereik (*Quercus robur*), Gewone vogelkers (*Prunus padus*), Gewone lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), Grauwe wilg (*Salix cinerea*), Ratelpopulier (*Populus tremula*), Gewone es (*Fraxinus excelsior*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) Gewone braam (*Rubus fruticosus*) en Ruwe berk (*Betula pendula*). De ondergroei is vrij schaars met als meest opvallende soorten Klimop (*Herdera helix*) en Grote muur (*Stellaria holostea*). Een groot deel van de houtwal is in afgelopen winter onderhouden waarbij struweel is afgezet tot stobben. Zwaar hout is daarbij verwijderd voor verder gebruik. Twijgen, takken en dunne stammen zijn daarbij in de houtwal verwerkt en vormen dichte houtrillen.

NB - Deze houtwal zet zich als structuurelement in het westen (aan overzijde watergang) voort als houtsingel.

- o Primaire A-watergang

Deze primaire A-watergang is sterk gekanaliseerd en ligt vrij diep in het landschap (oeverhoogte ca. 1 m.). De watergang is 3 tot 3,5 m. breed met een diepte van 1 tot 1,5 m. Aan de hand van de kadastrale gegevens van percelen in de omgeving is duidelijk dat de loop van deze watergang ooit is verlegd, met name aan de zuidzijde van het plangebied. De watergang is in een ver verleden een natuurlijke zijbeek geweest van de Leijgraaf welke ten zuiden van Vorstenbosch loopt.

De oevervegetatie aan weerszijden van de watergang bestaat voornamelijk uit Liesgras (*Glyceria maxima*), Mannagras (*Glyceria fluitans*), Kleine egelskop (*Sparganium demersum*), Rietgras (*Phalaris arundinacea*) en Grote waterweegbree (*Alisma plantago-aquatica*). De watervegetatie bestaat uit soorten van eutrofe milieus, met soorten als: Smalle waterpest (*Elodea nuttallii*), Schedefonteinkruid (*Potamogeton pectinatus*), Sterrenkroos (*Callitriche sp.*), Veelwortelig kroos (*Spirodella polyrhiza*), etc.

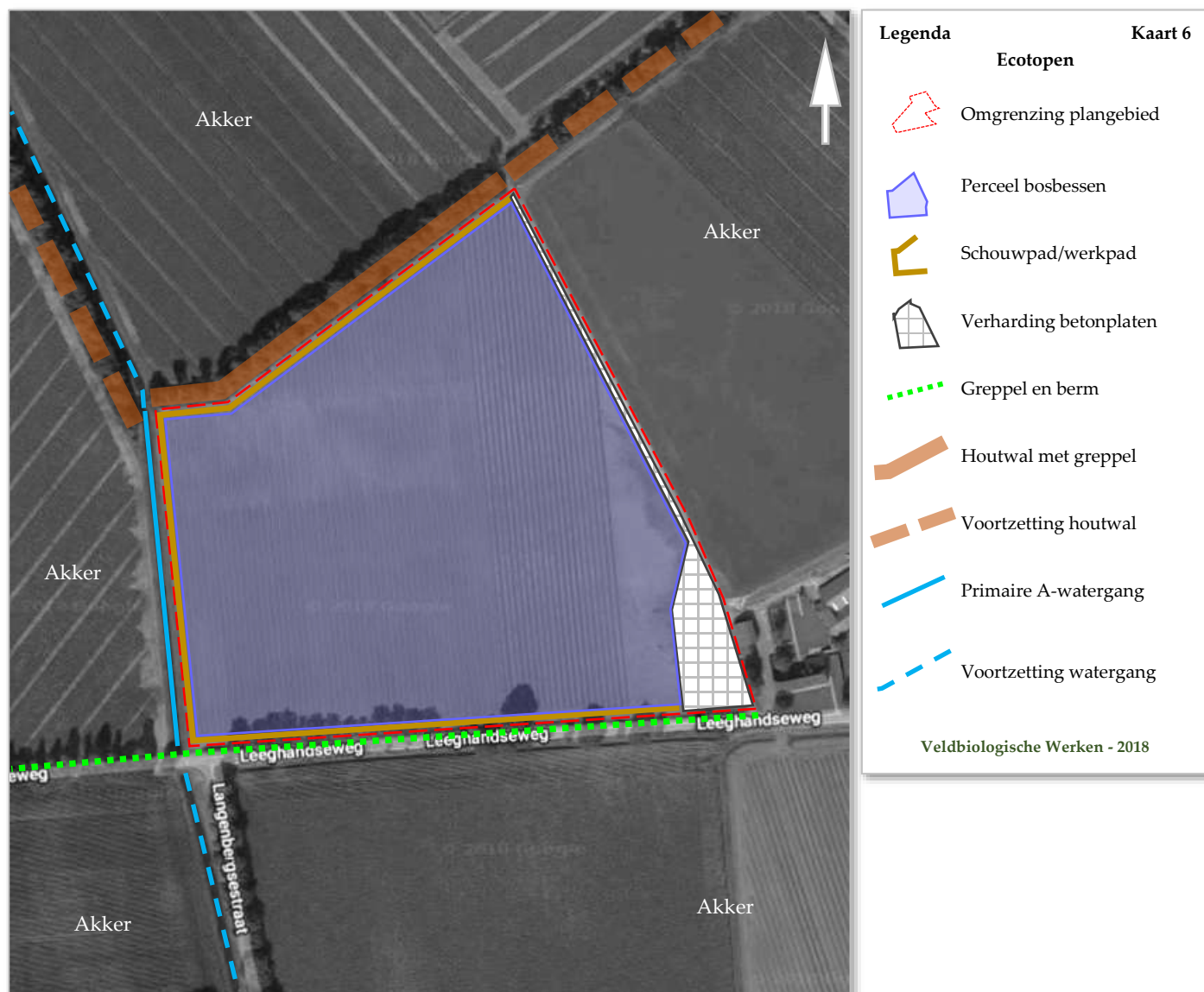
Foto 14 Grote muur (*Stellaria holostea*) als ondergroei in houtwal noordzijde perceel.

Foto 15 Dichte houtrillen in houtwal na onderhoud. (NB - plaatsen wildcamera t.b.v. onderzoek Dassen).

Foto 16 Primaire A-watergang.

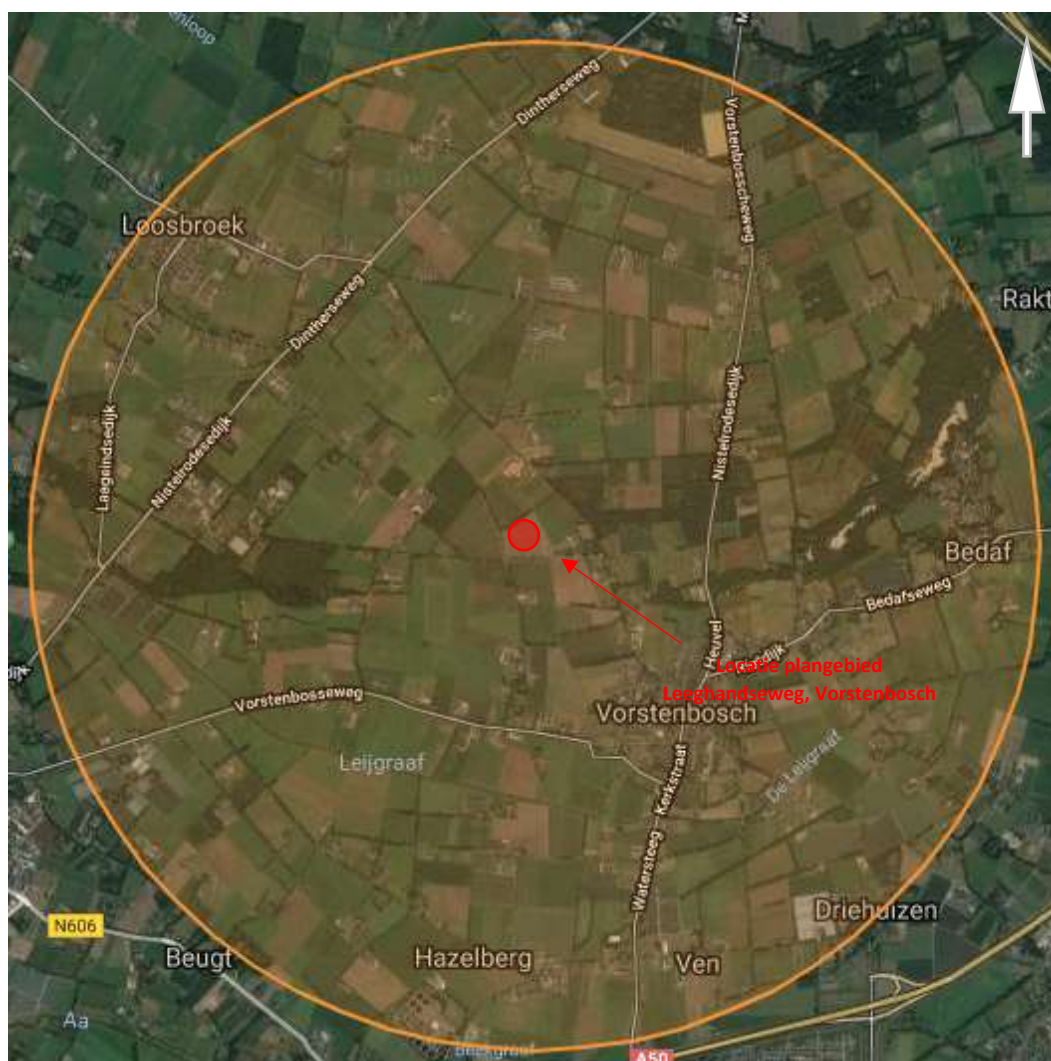

Kaart 6: Ecotopen binnen plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch.

Beschermde gebieden in de omgeving

Beschermde gebieden met de aangewezen status van Natura 2000-gebied zijn nabij het plangebied **niet** aanwezig. Het plangebied ligt zuidoostwaarts op gemiddeld 16 km. afstand van het Natura 2000-gebied 'Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek'. Zuidwestwaarts op ca. 19 km. afstand bevindt zich Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Nog verder westwaarts bevindt zich op ca. 23 km. afstand Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen'.

In de nabije omgeving van het plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch is geen Nationaal park aanwezig. Het plangebied valt ook buiten het aan het Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)).

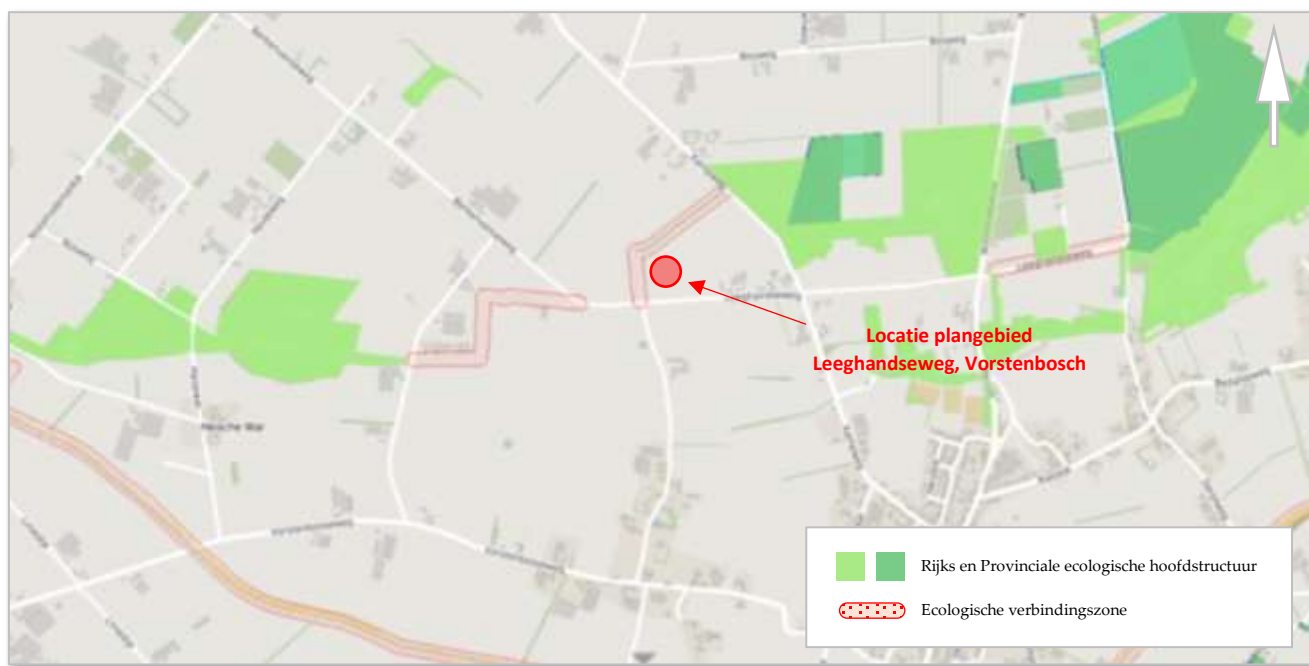

Kaart 7: Locatie plangebied Leeghandseweg, Vorstenbosch.

 = Natura 2000 gebieden (niet binnen straal van 3 km t.o.v. plangebied)

Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Kaart 8 geeft de Rijks en Provinciale toewijzingen aan rondom het plangebied weer zoals aangegeven in het Natuurbeheersplan en de Natuurvisie 2016.

Kaart 8: Provinciaal natuurbeheerplan (natuurbeheerplan)

Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank>

5 Resultaten Quickscan

Aangezien de voorgenomen ingreep valt onder de categorie ruimtelijke ingreep wordt hier voor beschermde soorten uit Wet Natuurbescherming een nadere beoordeling gemaakt. Op basis van de aanwezige ecotopen, het onderzoek te velde en het literatuur- en bronnenonderzoek is een inschatting gemaakt van (mogelijk) in het plangebied voorkomende beschermde soorten.

5.1 Vaatplanten

Er zijn in het plangebied géén beschermde vaatplanten aangetroffen. Uit verspreidingsgegevens (verspreidingsatlassen) en andere externe bronnen zijn wel aanwijzingen dat beschermde vaatplanten in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Het voedselrijke karakter van bodem en vegetatie in het plangebied geeft echter aan dat er redelijkerwijs geen beschermde vaatplanten verwacht kunnen worden. Dit geldt voor alle onderzochte ecotopen inclusief de houtwal met greppels, de watergang met oevers en greppel en berm langs Leeghandseweg.

5.2 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren vastgesteld in het plangebied.

Muizen / Spitsmuizen

Er is aan de hand van literatuur- en bronnenonderzoek vastgesteld dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten muizen en spitsmuizen voorkomen. In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor beschermde muizensoorten als Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*).

Marterachtigen

Uit literatuur- en bronnenonderzoek blijkt dat alleen Wezel (*Mustela nivalis*), Hermelijn (*Mustela erminea*) en Bunzing (*Mustela putorius*) bekend zijn uit de omgeving. Er zijn echter geen meldingen van marterachtigen bekend die betrekking hebben op het plangebied of de directe omgeving van het plangebied. Ook zijn tijdens het veldonderzoek in het plangebied geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Gezien de aard van het plangebied en de daarin voorkomende ecotopen zijn marterachtigen (Wezel, Hermelijn en Bunzing) redelijkerwijs wel te verwachten. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen plannen, is aantasting van het leefgebied van deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten.

Das (*Meles meles*) is bekend uit de omgeving van het plangebied, met één bewoonde burcht op 1,7 km ten westen van het plangebied, één verlaten burcht op 3,6 km. ten noordwesten van het plangebied en één bewoonde burcht op 3,7 km. ten noorden van het plangebied.

Verse sporen (prenten/pootafdrukken) van Das werden op het schouwpad tussen het perceel en de watergang aangetroffen tijdens het veldbezoek op 30 maart jl. Ook werden verse sporen van Das langs de akker aan de overzijde van de watergang aangetroffen. Meer verse sporen (prenten en wroetsporen) werden aangetroffen aan de noordzijde van het perceel tegen de houtwal (ook aan noordzijde houtwal). Er werden echter geen sporen aangetroffen op het perceel zelf, tussen de rijen bosbessenstruiken. De sporen die zijn aangetroffen duiden op functioneel gebruik van Das van de randen van het plangebied.

Foto 17 Prent Das op schouwpad tussen perceel en watergang (vers, maar enigszins verregend).

Vleermuizen

Uit bronnen en literatuuronderzoek blijken waarnemingen van vleermuizen bekend uit de omgeving van het plangebied. Het betreffen met name waarnemingen van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Watervleermuis (*Myotis daubentoni*) en Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Bij uitvoering van het veldonderzoek van deze quickscan is uitvoerig gekeken naar mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Hierbij zijn de bomen in de houtwal en de bomen langs de Leeghandseweg onderzocht op holtes, kieren en spleten die mogelijk geschikt kunnen zijn voor verblijfplaats van vleermuizen. Dergelijke holtes, kieren en spleten zijn in de bomen niet aangetroffen. Bij deze inspectie is ook gelet op sporen van vleermuizen zoals faeces. Er werden echter geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen.

Het plangebied (en de directe omgeving) is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Echter is het redelijkerwijs aannemelijk dat het plangebied niet essentieel is als foerageergebied voor vleermuissoorten. De omgeving bevat namelijk ook veel geschikte foerageergebieden met beschutte plaatsen en opgaande begroeiing. Daarnaast zijn geschikte lijnvormige elementen (bomenrijen) en verspreide bebouwing aanwezig. Aantasting van vliegroutes door de voorgenomen ingreep zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Er zullen namelijk geen lijnvormige elementen in het landschap worden gewijzigd of verwijderd die mogelijk dienen voor oriëntatie. Eerder zal sprake zijn van toevoeging van structuurelementen.

5.3 Vogels

Het plangebied is tijdens het veldonderzoek geïnspecteerd op mogelijke aanwezigheid van vogels waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) jaarrond beschermd zijn. Tevens is gekeken naar vogelsoorten die (mogelijk) in het plangebied kunnen broeden.

Op het perceel met bosbessen werd één paar Scholekster (*Haematopus ostralegus*) tijdens het veldbezoek vastgesteld.

Foto 18 Paar Scholeksters op perceel.

Mogelijk betreft het hier een broedlocatie. Andere vogels werden niet op het perceel aangetroffen

Bij inspectie van de houtwal werden geen waarnemingen gedaan vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) die jaarrond beschermd zijn. Sporen van uilen (braakballen, faeces, prooiresten, etc.). Zijn niet aangetroffen. Uit bronnenonderzoek en literatuuronderzoek blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen uilen voorkomen.

Eén oud nest van Zwarte kraai (*Corvus corone*) en één oud nest van Houtduif (*Columba palumbus*) werden in de houtwal aangetroffen. Verder werd veel activiteit van zangvogels vastgesteld in de houtwal (zang- en baltsgedrag).

5.4 Reptielen

Er is aan de hand van literatuur- en bronnenonderzoek vastgesteld dat in de directe omgeving van het plangebied geen reptielen voorkomen. Gezien de aard en ligging van het plangebied met de daarin voorkomende ecotopen zijn reptielen in het plangebied redelijkerwijs niet te verwachten en is aantasting van het leefgebied door de voorgenomen ingreep redelijkerwijs uit te sluiten.

5.5 Vissen en Amfibieën

Vissen

Vissen zijn tijdens het veldbezoek op 30 maart jl. aangetroffen in de naast het plangebied gelegen primaire A-watergang. Het betreffen: Tiendoornige stekelbaars (*Pungitius pungitius*), Driedoornige stekelbaars (*Gasterosteus aculeatus*), Riviergrondel (*Gobio gobio*), Marmergrondel (*Proterorhinus semilunaris*) en BERPJE (*Barbatula barbatula*). Ook werd één exemplaar van Bittervoorn (*Rhodeus amarus*) gevangen met schepnet, terwijl in de watergang en op de oevers geen sporen werden aangetroffen van Zwanenmosselen (s.l.) waarvan deze soort voor voortplanting van afhankelijk is.

Foto 19 t/m 23 v.l.n.r. Driedoornige stekelbaars, Riviergrondel, BERPJE, Marmergrondel en Bittervoorn.

Amfibieën

Eén volwassen exemplaar Bruine kikker (*Rana temporaria*) werd tijdens het veldbezoek van 30 maart jl. aangetroffen in de oever van de naast het plangebied gelegen watergang. Aanwezigheid van andere amfibieënsoorten als Gewone pad (*Bufo bufo*), Bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculentus*) en

Foto 24 Bruine kikker.

Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) wordt aannemelijk geacht. Er is aan de hand van literatuur- en bronnenonderzoek vastgesteld dat in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde amfibieënsoorten voorkomen. Biotoop voor deze soorten is ook in en in de nabije omgeving van het plangebied niet aanwezig.

5.6 Libellen en dagvlinders

Binnen het plangebied zijn geen geschikte (voedselarme) wateren met geschikte vegetaties aanwezig voor beschermde libellen. Voor beschermde dagvlinders ontbreken ook geschikte vegetaties en plantensoorten. Aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde libellen en dagvlinders is uit te sluiten.

5.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor beschermde soorten overige ongewervelden. Aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde overige ongewervelden is uitgesloten.

6 Voorgenomen ingrepen in plangebied

Voor het plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch is de initiatiefnemer van zins het huidige perceel met bosbessen te overkappen met open regenkappen. Deze regenkappen betreffen stellages waarvan alleen de bovenzijde overdekt is met plastic. Met deze regenkappen is het perceel niet het gehele jaar overdekt. De periode waarin het veld daadwerkelijk overdekt is betreft het teeltseizoen en met name bij vruchtvorming en vruchtrijping (zomerperiode t/m nazomer/herfst).

Onder de regenkappen blijft het perceel jaarrond toegankelijk voor diersoorten.

Foto 25 Voorbeeld te plaatsen regenkappen.

De voorgenomen ingrepen in het plangebied betreffen puntsgewijs:

1. Aanvoer materiaal voor opzetten stellages (depot materiaal is bestaand, met betonplaten verhard, gedeelte perceel);
2. Plaatsen stellages evenwijdig aan plantbedden;
3. Aanbrengen regenkappen (= plastic overspanning);
- (4. Eventuele aanpassingen bewateringssysteem.)

7 Toetsing aan wet- en regelgeving

Uitgaande van de bevindingen van het veldonderzoek, het literatuur- en bronnenonderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Deze toetsing geeft aan welke (mogelijke) negatieve effecten te verwachten zijn voor beschermde soorten. De toetsing geeft ook aan of aanvullende onderzoeken wenselijk zijn. Tevens geeft de toetsing aan of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

De toetsing richt zich ook op het uitsluiten van negatieve effecten op omliggende beschermde gebieden (Wet natuurbescherming). Of, indien negatieve effecten op omliggende beschermde gebieden niet zijn uit te sluiten, het wenselijk is hiernaar nader onderzoek te doen.

7.1 Vaatplanten

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er géén vaatplanten in het plangebied voorkomen (of redelijkerwijs kunnen worden verwacht) die vallen binnen de Wet natuurbescherming. Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vaatplanten worden niet overtreden. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op omliggende natuurwaarden.

7.2 Zoogdieren

Muizen / Spitsmuizen

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren (muizen en spitsmuizen) redelijkerwijs uitgesloten kan worden.

Marterachtigen

Kleine marterachtigen zijn niet aangetroffen en uit literatuur- en brononderzoek ook niet bekend uit het plangebied. Het is echter wel aannemelijk dat soorten uit deze groep gebruik kunnen maken van de aanwezige lijnvormige elementen (oevers watergang, greppels en houtwal). De geplande werkzaamheden zullen echter gezien aard en omvang geen nadelig effect hebben op soorten uit deze diergroep. De lijnvormige elementen maken immers geen deel uit van de voorgenomen ingreep en zullen qua omvang en kwaliteit onveranderd blijven. Door het plaatsen van open regenkappen blijft het perceel ook als zodanig toegankelijk voor deze soorten.

Das (*Meles meles*) is vastgesteld op het perceel. Eén actief bewoonde burcht bevindt zich op minder dan 2 km. ten westen van het plangebied. Een andere bewoonde burcht bevindt zich op ca. 3,5 km. ten noorden van het plangebied. Op basis van deze quickscan is niet duidelijk te bepalen of de geplande ingreep van invloed zal zijn op het functioneel gebruik van het

plangebied door Dassen. Nader onderzoek is noodzakelijk. Dit onderzoek zal zich met name moeten richten op aantallen en frequentie in gebruik van het plangebied. Tevens moet bij dit nader onderzoek worden vastgesteld of er in de omgeving van het plangebied andere foerageer- en looproutes van Dassen aanwezig zijn. Het aanvullend onderzoek moet een duidelijk beeld geven van het al dan niet noodzakelijk gebruik van het plangebied in relatie tot de in de omgeving aanwezige bewoonde burchten. Het aanvullend onderzoek naar Dassen dient plaats te vinden naar de richtlijnen welke gesteld zijn in de Soortenstandaard Das (Soortenstandaard Das – *Meles meles* – RVO - versie 2.0, december 2014).

NB Het aanvullend onderzoek naar Dassen in relatie tot het plangebied is reeds opgestart.

Vleermuizen

Het plangebied (en de directe omgeving) is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Echter is het redelijkerwijs aannemelijk dat het plangebied niet essentieel is als foerageergebied voor vleermuissoorten. De omgeving bevat namelijk ook veel geschikte foerageergebieden met beschutte plaatsen en opgaande begroeiing. Daarnaast zijn geschikte lijnvormige elementen (watergangen en bomenrijen) en verspreide bebouwing aanwezig. Aantasting van vliegroutes door de voorgenomen ingreep zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Er zullen namelijk geen lijnvormige elementen in het landschap worden gewijzigd of verwijderd die mogelijk dienen voor oriëntatie.

Het aanbrengen van een overkapping over het perceel zal geen negatieve invloed hebben op vliegroutes. De aan te brengen regenkapten zullen geen prominente omvang hebben en boven natuurlijke landschapsstructuren uitsteken (bomenrijen en houtwal). Het is daarom redelijkerwijs aannemelijk dat de ingreep geen nadelig effect zal hebben op aanwezige vliegroutes en oriëntatiepunten voor vleermuizen.

De voorgenomen ingreep zal het leefgebied van deze soorten in kwantiteit en kwaliteit niet beperken. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn dan ook uit te sluiten. De ingreep zal voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Wet natuurbescherming inhouden.

7.3 Vogels

Ten aanzien van jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen (nesten) van vogels is uit de bevindingen van deze ecologische controle aangetoond dat deze jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen in het plangebied niet zijn aangetroffen. Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen van vogels worden niet overtreden. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor vogels is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

Vastgesteld is aanwezigheid van Scholekster op het perceel. Van Zwarte kraai (nestactiviteit broedseizoen 2017), Houtduif (nestactiviteit broedseizoen 2017) en zangvogels is activiteit in de houtwal vastgesteld. In algemene zin dient de zorgplicht in acht te worden genomen ten aanzien van broedgevallen van alle vogelsoorten. Aangezien alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Met name geldt deze zorgplicht voor werkzaamheden die uitgevoerd worden bij het oprichten van de stellages en regenkappen in relatie tot de mogelijke aanwezigheid van broedende Scholeksters. Controle op mogelijk aanwezige broedende vogels dient plaats te vinden **vóór** aanvang van werkzaamheden. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat voor het broedseizoen **géén** vaste periode geldt.

7.4 Reptielen

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er géén reptielen in het plangebied voorkomen (of redelijkerwijs kunnen worden verwacht) die vallen binnen de Wet natuurbescherming. Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde reptielen worden niet overtreden. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op omliggende natuurwaarden.

7.5 Vissen en Amfibieën

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde vissen voorkomen in het plangebied. Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vissen zullen niet worden overtreden. De voorgenomen ingreep hebben geen betrekking op het aquatisch milieu en zullen de kwaliteit en omvang van het leefgebied niet beïnvloeden. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor vissen is daarmee niet aan de orde.

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt tevens dat er geen beschermde amfibieën vermeld worden in literatuur en bronnen in en in de nabije omgeving van het plangebied. Mogelijke aanwezigheid van (overwinterende exemplaren van) Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander is echter niet uit te sluiten. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden zullen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde amfibieën echter niet worden overtreden. De voorgenomen ingreep vindt niet plaats in mogelijke overwinteringsbiotopen en zullen ook niet plaatsvinden in of effecten hebben op mogelijke voortplantingsbiotopen. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. De voorgenomen ingreep zal geen effect hebben op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied van amfibieën aangezien het plangebied geen deel uitmaakt van het leef- en/of voortplantingsgebied van amfibieën.

7.6 Libellen en dagvlinders

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde libellen en dagvlinders voorkomen in het plangebied.

Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming t.a.v. beschermde libellen en dagvlinders worden niet overtreden. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor libellen en dagvlinders is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

7.7 Overige ongewervelden

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde overige ongewervelden voorkomen in het plangebied.

Verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming t.a.v. beschermde overige ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor overige ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

7.8 Gebiedsbescherming

Het plangebied valt ver buiten de begrenzingen van de Natura 2000-gebieden 'Vlijmens ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' en 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen'. Negatieve effecten op deze Natura 2000-gebieden zijn gezien de aard van de ingreep en afstand tot het plangebied uit te sluiten.

Het plangebied valt buiten gebieden bestemd als 'Nationaal Landschap'. Het plangebied ligt buiten het Nationaal Natuurnetwerk. Het plangebied ligt tegen toegewezen ecologische verbindingszones. Deze ecologische verbindingszones betreffen de houtwal aan de noordzijde van het perceel en de watergang met oeverzone aan de westzijde van het perceel. De voorgenomen ingreep betreft het aanbrengen van regenkapen over de beplanting met bosbessen. Het schouwpad/werkpad rondom het perceel zal hierdoor vrij blijven over een breedte van ca. 5 m. Deze regenkapen zullen aan de onderzijde open zijn en toegankelijk voor dieren. Tevens zullen de regenkapen niet jaarrond uitgevouwen zijn, maar beperkt tot een deel van het teeltseizoen. De voorgenomen ingreep zal geen aantasting zijn van de functionaliteit van de ecologische verbindingszone op basis van afstand van regenkapen tot ecologische verbindingszone en vorm van uitvoering. Kleine zoogdieren (incl. kleine marterachtigen), vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen, insecten en andere ongewervelden zullen geen beperkingen ondervinden. De constructie van de regenkapen dient wel onderhouden te worden. Losgeraakt plastic dient tijdig vastgezet of verwijderd te worden. Voor functioneel gebruik van Dassen vindt aanvullend onderzoek plaats.

8 Conclusies en aanbevelingen

Uit de bevindingen van het veldonderzoek, het literatuur- en bronnenonderzoek en toetsing van de resultaten van dit onderzoek aan de Wet natuurbescherming, blijkt dat bij uitvoering van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing. Echter nader onderzoek naar het functioneel gebruik van Dassen dient plaats te vinden (is aangevangen). Dit onderzoek dient plaats te vinden conform de richtlijnen in de Soortenstandaard Das (RVO 2014). De uitkomsten van dit aanvullend onderzoek zullen uitsluitend bieden voor een eventueel noodzakelijke ontheffing Wet natuurbescherming t.a.v. Dassen.

In algemene zin moet de Zorgplicht wel in acht worden genomen. Deze zorgplicht geldt met name ten aanzien van broedgevallen van alle vogelsoorten. Aangezien alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Waarbij wordt opgemerkt dat er geen vaste periode in het jaar voor het broedseizoen kan worden aangegeven.

Ten aanzien van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Provinciaal Natuurbeheerplan provinciale Natuurvisie), worden geen negatieve effecten verwacht op de kwantiteit en kwaliteit van deze gebieden. De functionaliteit van de ecologische verbindingszone wordt niet negatief beïnvloed, mits de aangebrachte regenkap peng goed onderhouden worden.

9 Literatuur en bronnen

9.1 Literatuur

- Bense, U. Longhorn Beetles. *Illustrated Key to the Cerambycidae and Vesperidae of Europe*. Margraf Verlag. 1995
- Bos, F., et al., Veldgids Libellen, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997
- Broekhuizen, S., et al., Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, KNNV, Utrecht, 1992.
- Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Diepenbeek, A. van, Veldgids diersporen, KNNV, Utrecht, 1999.
- Diepenbeek, A. van & J. van Delft, Het waarnemen van amfibieën en reptielen, RAVON, Nijmegen, 2006.
- Diepenbeek, A. van & R. Creemers, Herkenning amfibieën en reptielen, RAVON, Nijmegen, 2006.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Dijkstra, K.D., et al. De Nederlandse libellen. *Odonata*. NNMN, KKN, EIS. 2001
- Harde, K.W., et al. Kevers. Thieme Uitgeverij. 1983.
- Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Geijskes, D.C., et al. De libellen van Nederland. *Odonata*. KNNV. Hoogwoud. 1983.
- Gittenberger, E., et al. De Nederlandse zoetwatermolusken. NNMN, KKN, EIS. 1998.
- Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.
- Janssen, R. en J. Buys, Inventarisatie van vleermuizen op kerkzolders, een handleiding, 2001.
- Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap, Schuyt & Co, 1995.
- Lenders, H.J.R. en C.C.H. Marijnissen, Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld, Stichting RAVON, Nijmegen, 1993.
- Limpens, H., et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV, Utrecht, 1997.
- Limpens, H., et al., Vleermuizen en Planologie, 2010.
- Mebs, T. et al., Uilen van Europa, Tirion, Baarn, 2004.
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff, 1996.
- Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. <http://www.rijksoverheid.nl/-/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (21-12-2012)].
- Ministerie van LNV, Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet, maart 2005.

Ministerie van LNV, Dienst Regelingen, Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Provincie Limburg, Natuurvisie Limburg 2016

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse broedvogels; verspreiding, aantallen, verandering - Nederlandse Fauna 5. Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden, 2002.

Stumpel, T en H. Strijbosch, Veldgids Amfibieën en reptielen, KNNV, Utrecht, 2006.

Twisk, P., et al., Zoogdieren van de Benelux. *Herkenning en onderzoek*. ERLA. Amsterdam, 1986

Twisk, P., et al., Zoogdieren van West-Europa, KNNV, Utrecht, 1994.

Twisk, P., Limpkens, H., Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, 2006

Weeda, E.J. et al., Nederlandse Oecologische Flora, KNNV, Leiden, 1999.

Wynhoff, I., et al., Veldgids Dagvlinders. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1999.

9.2 Bronnen

kerkuil.com
limnodata.nl
quickscanhulp.nl
ravon.nl
rijksoverheid.nl
limburg.nl
rvo.nl
soortenbank.nl
sovon.nl
desteenmarter.nl
spirula.nl
steenuil.nl
synbiosys.alterra.nl/natura2000
telmee.nl (ndff)
vlinderstichting.nl
vleermuisprotocol.nl
vogelbescherming.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 – Weerrapport

Volkel, 30 maart 2018

Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Daggegevens van het weer in Nederland

Het weer op vrijdag 30 maart 2018 te Volkel

© KNMI

Temperatuur

Gemiddelde	9.0 °C	7.2 °C
Maximum	14.2 °C	11.7 °C
Minimum	5.1 °C	2.7 °C

Neerslag

Hoeveelheid	3.6 mm
Duur	3.4 uur

Zon, bewolking & zicht

Duur zonneschijn	8.1 uur
Rel. zonneschijnduur	63 %
Gem. bedekkingsgraad	8 octa's
	Geheel bewolkt
Minimaal zicht	12.0 km

Wind

Gemiddelde snelheid	4.0 m/s	(3 Bft)
Maximale uurgemiddelde snelheid	6.0 m/s	(4 Bft)
Maximale stoot	11.0 m/s	
Overheersende richting	132 °	(ZO)

Relatieve luchtvochtigheid

Gemiddelde	71 %	79 %
------------	------	------

Luchtdruk

Gemiddelde luchtdruk	1000.0 hPa
----------------------	------------

Bijlage 2 – Lijst van nationaal beschermde soorten

Lijst van nationaal beschermde soorten (zie ook bijlage onderdeel A van de Wet natuurbescherming)

Amfibieën en reptielen

Alpenwatersalamander	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Bruine kikker	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Gewone pad	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Kleine watersalamander	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Meerkikker	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Middelste groene kikker	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Vinpootsalamander	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Vuursalamander	amfibie	art. 3.10 lid 1 a
Adder	reptiel	art. 3.10 lid 1 a
Hazelnorm	reptiel	art. 3.10 lid 1 a
Levendbarende hagedis	reptiel	art. 3.10 lid 1 a
Ringslang	reptiel	art. 3.10 lid 1 a

Dagvlinders

aardbeivlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
<u>bosparelmoevlinder</u>	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
<u>bruine eikenpage</u>	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Pimpernelblauwtje	dagvlinder	Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
duinparelmoevlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Grote parelmoevlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Grote vos	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Grote weerschijnvlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
<u>kleine heivlinder</u>	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
kleine ijsvogelvlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
kommavvlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
sleedoornpage	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
spiegeldikkopje	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
veenbesblauwtje	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
<u>zilveren maan</u>	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a

Donker pimpernelblauwtje

Bruin dikkopje	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
<u>gentiaanblauwtje</u>	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
<u>Grote vuurvlinder</u>	dagvlinder	Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
lepepage	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
Veenbesparelmoevlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Veenhooibeestje	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a
Veldparelmoevlinder	dagvlinder	art. 3.10 lid 1 a

Kevers en libellen

Vliegend hert	kever	art. 3.10 lid 1 a
beekrombout	libel	art. 3.10 lid 1 a
<u>bosbeekjuffer</u>	libel	art. 3.10 lid 1 a
donkere waterjuffer	libel	art. 3.10 lid 1 a
geklekte glanslibel	libel	art. 3.10 lid 1 a
gewone bronlibel	libel	art. 3.10 lid 1 a
<u>hoogveenslanslibel</u>	libel	art. 3.10 lid 1 a
kempense heidelibel	libel	art. 3.10 lid 1 a

speerwaterjuffer

Planten		
Blaasvaren	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Akkerbeterbloem</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Akkerdoornzaad	plant	art. 3.10 lid 1 c
Akkerogentroost	plant	art. 3.10 lid 1 c
Franjegtiaan	plant	art. 3.10 lid 1 c
Beklierde ogentroost	plant	art. 3.10 lid 1 c
Berggamander	plant	art. 3.10 lid 1 c
Bergnachtorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Blauw guichelheil	plant	art. 3.10 lid 1 c
Bokkenorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Bosbeterbloem	plant	art. 3.10 lid 1 c
Bosdravik	plant	art. 3.10 lid 1 c
Brave hendrik	plant	art. 3.10 lid 1 c
Brede wolfsmelk	plant	art. 3.10 lid 1 c
Groensteel	plant	art. 3.10 lid 1 c
Breed wollegras	plant	art. 3.10 lid 1 c
Bruinrode wespenorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Dennenorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Dreps	plant	art. 3.10 lid 1 c
Echte gamander	plant	art. 3.10 lid 1 c
Geelgroene wespenorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Geplooid vrouwenmantel	plant	art. 3.10 lid 1 c
Getande veldsla	plant	art. 3.10 lid 1 c
Gevlekt zonneroosje	plant	art. 3.10 lid 1 c
Glad biggenkruid	plant	art. 3.10 lid 1 c
Gladde zegge	plant	art. 3.10 lid 1 c
Groene nachtorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Groot spiegeltokje	plant	art. 3.10 lid 1 c
Grote bosaardbei	plant	art. 3.10 lid 1 c
Grote leeuwenklauw	plant	art. 3.10 lid 1 c
Honingorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kalkbeterbloem	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kalketrip	plant	art. 3.10 lid 1 c
Karhuizeranjer	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Karwijselie</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kleine ereprijs	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Kleine Schorseneer</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kleine wolfsmelk	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kluwenklokje	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Knollathyrus</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Knolspira	plant	art. 3.10 lid 1 c
Lange zonnedaauw	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Korensia</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kranskarwij	plant	art. 3.10 lid 1 c
Muurbloem	plant	art. 3.10 lid 1 c
Kruiptijm	plant	art. 3.10 lid 1 c
Liggende ereprijs	plant	art. 3.10 lid 1 c
Pijlscheefkelk	plant	art. 3.10 lid 1 c
Moerasgamander	plant	art. 3.10 lid 1 c
Naakte lathyrus	plant	art. 3.10 lid 1 c

Naaldenkervel	plant	art. 3.10 lid 1 c
Roggelelie	plant	art. 3.10 lid 1 c
Rood peperboompje	plant	art. 3.10 lid 1 c
Schubvaren	plant	art. 3.10 lid 1 c
Rozenkransje	plant	art. 3.10 lid 1 c
Ruw pazelzaad	plant	art. 3.10 lid 1 c
Scherpkruid	plant	art. 3.10 lid 1 c
Schubzegge	plant	art. 3.10 lid 1 c
Smalle raai	plant	art. 3.10 lid 1 c
Spits havikskruid	plant	art. 3.10 lid 1 c
Steenbraam	plant	art. 3.10 lid 1 c
Stijve wolfsmelk	plant	art. 3.10 lid 1 c
Stofzaad	plant	art. 3.10 lid 1 c
Tengere distel	plant	art. 3.10 lid 1 c
Tengere veldmuur	plant	art. 3.10 lid 1 c
Trosgamander	plant	art. 3.10 lid 1 c
Veenbloembies	plant	art. 3.10 lid 1 c
Vliegenorchis	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Vroege ereprijs</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Wilde averuit	plant	art. 3.10 lid 1 c
Wilde ridderspoor	plant	art. 3.10 lid 1 c
Wilde weit	plant	art. 3.10 lid 1 c
Wolfskers	plant	art. 3.10 lid 1 c
<u>Zandwolfsmelk</u>	plant	art. 3.10 lid 1 c
Zweedse kornoelje	plant	art. 3.10 lid 1 c
Zinkvioletje	plant	art. 3.10 lid 1 c

Vissen en zeezoogdieren

<u>Beekprik</u>	vis	art. 3.10 lid 1 a
<u>Elrits</u>	vis	art. 3.10 lid 1 a
Gestippelde alver	vis	art. 3.10 lid 1 a
<u>Grote modderkruiper</u>	vis	art. 3.10 lid 1 a
<u>Beekdonderpad</u>	vis	art. 3.10 lid 1 a
<u>Kwabaal</u>	vis	art. 3.10 lid 1 a
Gewone zeehond	zeedier	art. 3.10 lid 1 a
Grijze zeehond	zeedier	art. 3.10 lid 1 a

Zoogdieren

Aardmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Boommarter	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Bosmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Bunzing	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Damhart	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Das	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Dwergmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Dwergspitsmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Edelhert	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Eekhoorn	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Egel	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Eikelmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Gewone bosspitsmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Grote bosmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Haas	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a

Bijlage 2 – Lijst van nationaal beschermde soorten (vervolg)

Hermelijn	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Huisspitsmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Konijn (niet gedomesticeerd)	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Molmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Ondergrondse woelmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Ree	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Rosse woelmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Steenmarter	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Tweekleurige bosspitsmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Veldmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Veldspitsmuis	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Vos	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
<u>Waterspitsmuis</u>	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Wezel	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
wild zwijn	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a
Woelrat	zoogdier	art. 3.10 lid 1 a

Bijlage 3 – Lijst van soorten die op bijlage IV van de habitatrichtlijn, bijlage II van Bern en/of bijlage I van Bonn staan

Lijst van soorten die op bijlage IV van de habitatrichtlijn, bijlage II van Bern en/of bijlage I van Bonn staan.

Planten (4)

Groenknolorchis	plant	HR bijl. IV & Bern bijl. I
<u>Drijvende waterweegbree</u>	plant	HR bijl. IV & Bern bijl. I
Kruipend moerasscherm	plant	HR bijl. IV & Bern bijl. I
Zomerschroeforchis	plant	HR bijl. IV & Bern bijl. I

Amfibieën en reptielen (11)

<u>Boomkikker</u>	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Geelbuikvuurpad	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Gladde slang</u>	reptiel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Heikikker	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Kamsalamander</u>	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Knoflookpad</u>	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Muurhagedis	reptiel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Poelkikker	amfibie	HR bijl. IV
Rugstreeppad	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Vroedmeesterpad	amfibie	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Zandhagedis	reptiel	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Slakken en vissen (3)

Houting	vis	HR bijl. IV
Platte schijfhoren	slak	HR bijl. IV
Steur	vis	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Dagvlinders (10)

Apollovlinder	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Boszandoog	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Donker pimpernelblauwtje	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
<u>gentiaanblauwtje</u>	dagvlinder	Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
Grote vuurvlinder	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
Moerasparelmoervlinder	dagvlinder	Bern bijl. II
Pimpernelblauwtje	dagvlinder	Bern bijl. II & art. 3.10 lid 1 a
Teunisbloempijlstaart	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Tijmblauwtje	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Zilverstreephooibeestje	dagvlinder	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Zoogdieren (27)

<u>Baardvleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Bechsteins vleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Bever	zoogdier	HR bijl. IV
<u>Bosvleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Brandts vleermuis	zoogdier	Bern bijl. II
<u>Fransjeestart</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Gewone dwergvleermuis	zoogdier	HR bijl. IV
<u>Gewone grootvleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Grijze grootvleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Grote hoefijzerneus	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Grote rosse vleermuis	zoogdier	Bern bijl. II
Hamster	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Hazelmuis	zoogdier	HR bijl. IV
Ingekorven vleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Kleine hoefijzerneus	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Laatvlieger	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Lynx (euraziatische)	zoogdier	HR bijl. IV
Meervleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Mopsvleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Noordse vleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Noordse woelmuis	zoogdier	HR bijl. IV
<u>Otter</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Rosse vleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Ruige dwergvleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
(Nathusius dwergvleermuis)	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Tweekleurige vleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Vale vleermuis	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
<u>Watervleermuis</u>	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Wolf	zoogdier	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Kevers, libellen en haft (14)

Brede geelrandwaterroofkever	kever	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Bronslibel	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Gaffellibel	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Gestreepte waterroofkever	kever	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Gevlekte witsnuitlibel	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Groene glazenmaker	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Mercuurwaterjuffer	libel	Bern bijl. II
Juchtleerkever	kever	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Noordse winterjuffer	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Oostelijke witsnuitlibel	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Rivierrombout	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Sierlijke witsnuitlibel	libel	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Vermiljoenkever	kever	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Oeveraas (Palingenia longicauda)	haft	Bern bijl. II

Weekdieren en zeezoogdieren (27)

Bataafse stroommossel	weekdier	HR bijl. IV
Bruinvis	zeedier	Bern bijl. II
Bultrug	zeedier	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Butskop	zeedier	HR bijl. IV
Dikkopschildpad	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Dwergpotvis	zeedier	Bern bijl. II
Dwergvinvis	zeedier	HR bijl. IV
Gestreepte dolfin	zeedier	Bern bijl. II
Gewone dolfin	zeedier	Bern bijl. II
Gewone spitsdolfijn	zeedier	Bern bijl. II
Gewone vinvis	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Griend	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II

Grijze dolfin	zeedier	Bern bijl. II
Kemp's zeeschildpad	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Kleine zwaardwalvis	zeedier	Bern bijl. II
Lederschildpad	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Narwal	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Noordse vinvis	zeedier	HR bijl. IV & Bonn bijl. I
Orca	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Potvis	zeedier	HR bijl. IV & Bonn bijl. I
Soepschildpad	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Spitsdolfijn van Gray	zeedier	HR bijl. IV
Tuimelaar	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Walrus	zeedier	Bern bijl. II
Witflankdolfijn	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Witsnuitdolfijn	zeedier	HR bijl. IV & Bern bijl. II
Witte dolfin	zeedier	HR bijl. IV

Bijlage 4 – Overzicht soorten vogelrichtlijn

Overzicht soorten vogelrichtlijn

Alle inheemse vogels vallen binnen het beschermingsregime van de vogelrichtlijn, van deze vogels is daarom hier geen lijst opgesteld.

Voor een aantal vogels is art 3.1 lid 5 niet van toepassing omdat deze vogels tevens onder het beschermingsregime van art. 3.5 vallen. Het betreft de vogels die zijn opgenomen in bijlage II van de conventie van Bern.

Artikel 3.1 lid 5 bepaald dat het verbod op verstoren (art. 3.1 lid 4) niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. De soorten die zijn opgenomen in bijlage II van Bern zijn derhalve strikter beschermd dan de andere vogelsoorten.

Lijst van vogelsoorten die zijn opgenomen in bijlage II van de conventie van Bern.

Aasgier	Bern bijl. II
Alpengierzwaluw	Bern bijl. II
Alpenheggenmus	Bern bijl. II
Amerikaanse grote stern	Bern bijl. II
Anatolische woestijnplevier	Bern bijl. II
Appelvink	Bern bijl. II
Arctische bonte strandloper	Bern bijl. II
Arendbuizerd	Bern bijl. II
Audouins meeuw	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Aziatische roodborsttapuit	Bern bijl. II
Baardgrasmus	Bern bijl. II
Baardman	Bern bijl. II
Baleaarse roodkopklauwier	Bern bijl. II
Balkanbergfluit	Bern bijl. II
Balkankwikstaart	Bern bijl. II
Bastaardarend	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Beflijster	Bern bijl. II
Bergeend	Bern bijl. II
Bergfluit	Bern bijl. II
Bijeneter	Bern bijl. II
Bladkoning	Bern bijl. II
Blauwborst	Bern bijl. II
Blauwe kiekendief	Bern bijl. II
Blauwe rotslijster	Bern bijl. II
Blauwstaart	Bern bijl. II
Blonde ruiter	Bonn bijl. I
Boerenzwaluw	Bern bijl. II
Bont stormvogeltje	Bern bijl. II
Bontbekplevier	Bern bijl. II
Bonte strandloper	Bern bijl. II
Bonte tapuit	Bern bijl. II

Bonte vliegenvanger	Bern bijl. II
Boomklever	Bern bijl. II
Boomkruiper	Bern bijl. II
Boompieper	Bern bijl. II
Boomvalk	Bern bijl. II
Bosgors	Bern bijl. II
Bosrietzanger	Bern bijl. II
Bosruiter	Bern bijl. II
Bosuil	Bern bijl. II
Braamsluiper	Bern bijl. II
Brandgans	Bern bijl. II
Breedbekstrandloper	Bern bijl. II
Brilgrasmus	Bern bijl. II
Britse frater	Bern bijl. II
Britse koolmees	Bern bijl. II
Britse putter	Bern bijl. II
Bruine boszanger	Bern bijl. II
Bruine kiekendief	Bern bijl. II
Bruinkeelortolaan	Bern bijl. II
Buizerd	Bern bijl. II
Bulwers stormvogel	Bern bijl. II
Canadese kraanvogel	Bern bijl. II
Casarca	Bern bijl. II
Cetti's zanger	Bern bijl. II
Cirlogors	Bern bijl. II
Citroenkwikstaart	Bern bijl. II
Daurische klauwier	Bern bijl. II
Diksnavelnotenkraker	Bern bijl. II
Dougalls stern	Bern bijl. II
Draaihals	Bern bijl. II
Drieteenstrandloper	Bern bijl. II
Duinpieper	Bern bijl. II
Dunbekwulp	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Dwergaalscholver	Bern bijl. II
Dwergarend	Bern bijl. II
Dwerggans	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Dwerggors	Bern bijl. II
Dwergmeeuw	Bern bijl. II
Dwergooruil	Bern bijl. II
Dwergstern	Bern bijl. II
Engelse kwikstaart	Bern bijl. II
Europese kanarie	Bern bijl. II
Fitis	Bern bijl. II
Flamingo	Bern bijl. II
Fluiter	Bern bijl. II
Frater	Bern bijl. II
Geelgors	Bern bijl. II
Geelsnavelduiker	Bern bijl. II
Gekraagde roodstaart	Bern bijl. II
Geoorde fuut	Bern bijl. II
Giervalk	Bern bijl. II
Glanskop	Bern bijl. II
Gon-gon	Bern bijl. II

Goudhaan	Bern bijl. II
Grasmus	Bern bijl. II
Graspieper	Bern bijl. II
Graszanger	Bern bijl. II
Gauwe fitis	Bern bijl. II
Gauwe franjepoot	Bern bijl. II
Gauwe kiekendief	Bern bijl. II
Gauwe klauwier	Bern bijl. II
Gauwe vliegenvanger	Bern bijl. II
Griel	Bern bijl. II
Grijskopspecht	Bern bijl. II
Grijze wouw	Bern bijl. II
Groene specht	Bern bijl. II
Groenlandse tapuit	Bern bijl. II
Groenling	Bern bijl. II
Grote barmis	Bern bijl. II
Grote bonte specht	Bern bijl. II
Grote franjepoot	Bern bijl. II
Grote gele kwikstaart	Bern bijl. II
Grote karekiet	Bern bijl. II
Grote kruisbek	Bern bijl. II
Grote pieper	Bern bijl. II
Grote stern	Bern bijl. II
Grote trap	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Grote zilverreiger	Bern bijl. II
Haakbek	Bern bijl. II
Harlekijneend	Bern bijl. II
Havik	Bern bijl. II
Havikarend	Bern bijl. II
Heggenmus	Bern bijl. II
Hop	Bern bijl. II
Huiszwaluw	Bern bijl. II
Humes bladkoning	Bern bijl. II
Iberische tijftjaf	Bern bijl. II
Ussduiker	Bern bijl. II
Usgors	Bern bijl. II
Usslands smelleken	Bern bijl. II
Ussvogel	Bern bijl. II
Ivoormeeuw	Bern bijl. II
Izabeltapuit	Bern bijl. II
Jufferkraanvogel	Bern bijl. II
Kalanderleeuwerik	Bern bijl. II
Kerkuil	Bern bijl. II
Klapkester	Bern bijl. II
Klein waterhoen	Bern bijl. II
Kleine barmis	Bern bijl. II
Kleine bonte specht	Bern bijl. II
Kleine karekiet	Bern bijl. II
Kleine klapkester	Bern bijl. II
Kleine plevier	Bern bijl. II
Kleine spotvogel	Bern bijl. II
Kleine sprinkhaanzanger	Bern bijl. II
Kleine strandloper	Bern bijl. II

Kleine torenvalk	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Kleine trap	Bern bijl. II
Kleine vliegenvanger	Bern bijl. II
Kleine zilverreiger	Bern bijl. II
Kleine zwaan	Bern bijl. II
Kleine zwartkop	Bern bijl. II
Kleinst waterhoen	Bern bijl. II
Kluut	Bern bijl. II
Kneu	Bern bijl. II
Koereiger	Bern bijl. II
Koningsseider	Bern bijl. II
Koolmees	Bern bijl. II
Kortsnavelboomkruiper	Bern bijl. II
Kortteenleeuwerik	Bern bijl. II
Kraanvogel	Bern bijl. II
Krekelszanger	Bern bijl. II
Kroeskoppelikaan	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Krombekstrandloper	Bern bijl. II
Kruisbek	Bern bijl. II
Kuifduiker	Bern bijl. II
Kuifkoekoek	Bern bijl. II
Kuifmees	Bern bijl. II
Kwak	Bern bijl. II
Kwartelkoning	Bern bijl. II
Lachstern	Bern bijl. II
Lammergier	Bern bijl. II
Lepelaar	Bern bijl. II
Matkop	Bern bijl. II
Middelste bonte specht	Bern bijl. II
Mongoolse pieper	Bern bijl. II
Monniksgier	Bern bijl. II
Morinelplevier	Bern bijl. II
Nachtegaal	Bern bijl. II
Nachtzwaluw	Bern bijl. II
Nonnetje	Bern bijl. II
Noordse boszanger	Bern bijl. II
Noordse fitis	Bern bijl. II
Noordse grote bonte specht	Bern bijl. II
Noordse kwikstaart	Bern bijl. II
Noordse nachtegaal	Bern bijl. II
Noordse pijlstormvogel	Bern bijl. II
Noordse stern	Bern bijl. II
Oehoe	Bern bijl. II
Oeverloper	Bern bijl. II
Oeverpieper	Bern bijl. II
Oeverzwaluw	Bern bijl. II
Ooievaar	Bern bijl. II
Oostelijke blonde tapuit	Bern bijl. II
Oostelijke kraagtrap	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Orpheusspotvogel	Bern bijl. II
Paapje	Bern bijl. II
Paarse strandloper	Bern bijl. II
Pallas' boszanger	Bern bijl. II

Bijlage 4 – Overzicht soorten vogelrichtlijn (vervolg)

Parelduiker	Bern bijl. II	Sneeuwuil	Bern bijl. II	Witbandzeearend	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Perzische roodborst	Bern bijl. II	Snor	Bern bijl. II	Witgat	Bern bijl. II
Pestvogel	Bern bijl. II	Sperwer	Bern bijl. II	Withalsvliegenvanger	Bern bijl. II
Pimpelmees	Bern bijl. II	Sperwergasmus	Bern bijl. II	Witkopeend	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Poelruiter	Bern bijl. II	Sperweruil	Bern bijl. II	Witkopgors	Bern bijl. II
Poelsnip	Bern bijl. II	Spotvogel	Bern bijl. II	Witoozeend	Bonn bijl. I
Porseleinhoen	Bern bijl. II	Sprinkhaanzanger	Bern bijl. II	Witsluitbarmis	Bern bijl. II
Provençaalse grasmus	Bern bijl. II	Steenarend	Bern bijl. II	Witte kerkuil	Bern bijl. II
Purperreiger	Bern bijl. II	Steenloper	Bern bijl. II	Witte kwikstaart	Bern bijl. II
Putter	Bern bijl. II	Steenuil	Bern bijl. II	Witvleugelstern	Bern bijl. II
Raddes boszanger	Bern bijl. II	Stellers eider	Bern bijl. II	Witwangstern	Bern bijl. II
Ralreiger	Bern bijl. II	Steltkluut	Bern bijl. II	Woestijngasmus	Bern bijl. II
Ransuil	Bern bijl. II	Steppearend	Bern bijl. II	Woestijnvink	Bern bijl. II
Renvogel	Bern bijl. II	Steppebuizerd	Bern bijl. II	Woudaap	Bern bijl. II
Reuzenster	Bern bijl. II	Steppehoen	Bern bijl. II	Zeearend	Bern bijl. II & Bonn bijl. I
Rietgors	Bern bijl. II	Steppekiekendief	Bern bijl. II	Zuidelijke bonte strandloper	Bern bijl. II
Rietzanger	Bern bijl. II	Steppekieveit	Bonn bijl. I	Zwartbuikwaterspreeuw	Bern bijl. II
Rode rotslijster	Bern bijl. II	Steppeklapekster	Bern bijl. II	Zwarte ibis	Bern bijl. II
Rode wouw	Bern bijl. II	Steppevorkstaartplevier	Bern bijl. II	Zwarte mees	Bern bijl. II
Roerdomp	Bern bijl. II	Stormvogeltje	Bern bijl. II	Zwarte ooievaar	Bern bijl. II
Roodborst	Bern bijl. II	Strandleeuwerik	Bern bijl. II	Zwarte roodstaart (2x)	Bern bijl. II
Roodborsttapuit	Bern bijl. II	Strandplevier	Bern bijl. II	Zwarte specht	Bern bijl. II
Roodbuikwaterspreeuw	Bern bijl. II	Struikrietzanger	Bern bijl. II	Zwarte stern	Bern bijl. II
Roodhalsfuut	Bern bijl. II	Swinhoes boszanger	Bern bijl. II	Zwarte wouw	Bern bijl. II
Roodhalsgans	Bern bijl. II & Bonn bijl. I	Taigaboomkruiper	Bern bijl. II	Zwartkop	Bern bijl. II
Roodkeelduiker	Bern bijl. II	Tapuit	Bern bijl. II	Zwartkopgors	Bern bijl. II
Roodkeelpieper	Bern bijl. II	Temmincks strandloper	Bern bijl. II	Zwartkopmeeuw	Bern bijl. II
Roodkopklauwier	Bern bijl. II	Terekruiter	Bern bijl. II		
Roodmus	Bern bijl. II	Tijftjaf	Bern bijl. II		
Roodpootvalk	Bern bijl. II	Toendrabontbekplevier	Bern bijl. II		
Roodsterblauwborst	Bern bijl. II	Torenvalk	Bern bijl. II		
Roodstuitwaluw	Bern bijl. II	Tuinfluter	Bern bijl. II		
Rosse franjepoot	Bern bijl. II	Turkestaanse klauwier	Bern bijl. II		
Rotspieper	Bern bijl. II	Vaal stormvogeltje	Bern bijl. II		
Rouwkwikstaart	Bern bijl. II	Vale gier	Bern bijl. II		
Roze pelikaan	Bern bijl. II & Bonn bijl. I	Vale pijlstormvogel	Bern bijl. II		
Roze spreeuw	Bern bijl. II	Veldrietzanger	Bern bijl. II		
Ruigpootbuizerd	Bern bijl. II	Velduil	Bern bijl. II		
Ruigpootuil	Bern bijl. II	Visarend	Bern bijl. II		
Scandinavische tijftjaf	Bern bijl. II	Visdief	Bern bijl. II		
Scharrelaar	Bern bijl. II	Vorkstaartmeeuw	Bern bijl. II		
Schreeuwarend	Bern bijl. II	Vorkstaartplevier	Bern bijl. II		
Siberische boompieper	Bern bijl. II	Vuurgoudhaan	Bern bijl. II		
Siberische braamsluiper	Bern bijl. II	Waterpieper	Bern bijl. II		
Siberische notenkraker	Bern bijl. II	Waterrietzanger	Bern bijl. II & Bonn bijl. I		
Siberische taling	Bonn bijl. I	Wespendief	Bern bijl. II		
Siberische tijftjaf	Bern bijl. II	Westelijke blonde tapuit	Bern bijl. II		
Sibirische sprinkhaanzanger	Bern bijl. II	Wielewaal	Bern bijl. II		
Sijs	Bern bijl. II	Wilde zwaan	Bern bijl. II		
Slangenarend	Bern bijl. II	Wilgengors	Bern bijl. II		
Slechtvalk	Bern bijl. II	Wilsons stormvogeltje	Bern bijl. II		
Smelleken	Bern bijl. II	Winterkoning	Bern bijl. II		
Sneeuwgorz (2x)	Bern bijl. II	Witbandkruisbek	Bern bijl. II		

Bijlage 3: Aanvullend Onderzoek Dassen (perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch)

Aanvullend onderzoek Dassen

*Perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch
(gemeente Bernheze)*

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

VBW 2018-93 r

Colofon

Opdrachtgever	Het Broek Berries Arnoud van Asseldonk Het Broek 5 5464 TT MARIAHEIDE
Locatieonderzoek	J.C. Knotters
Periode uitvoering locatieonderzoek	30-03-2018 t/m 18-06-2018
Rapportage	J.C. Knotters
Status rapportage	definitief
Datum rapportage	22 juli 2018
Rapportnummer	VBW 2018-93 r
Aantal pagina's	13
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters (tenzij anders vermeld)
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	Aanvullend onderzoek Dassen Perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch (gemeente Bernheze) Rapport VBW 2018-93 r Veldbiologische Werken, Roosendaal

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon	Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Adres	Kastanjeberg 12, 4708 KA ROOSEDAAL
Telefoonnummer:	0165-392091
Mobiel:	06-20431422
Email:	info@veldbiologischewerken.eu
http:	www.veldbiologischewerken.eu

Bankrelatie:	Triodos Bank
Rekeningnummer:	NL50TRIO0197805515

BTW-nummer:	NL173722453B02
Kamer van Koophandelnummer:	20168212

Inhoudsopgave

1	Aanleiding aanvullend onderzoek Dassen	2
2	Methoden van onderzoek / Werkwijze	3
3	Resultaten aanvullend onderzoek Dassen	5
3.1	Dassenburchten nabij het plangebied	5
3.2	Activiteit van Dassen in en in de directe omgeving van het plangebied	6
4	Conclusies en aanbevelingen	10

1 Aanleiding aanvullend onderzoek Dassen

Op 3 maart 2018 werd Veldbiologische Werken in opdracht van de heer C. Kalb (Drieweg Advies BV), Keldonk om een Quicksan Wet Natuurbescherming uitgevoerd op het perceel Leeghandseweg 'Het Broek Berries' te Vorstenbosch (gemeente Bernheze). Verslag van deze Quicksan staat vermeld in het rapport: QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING PERCEEL LEEGHANDSEWEG 'HET BROEK BERRIES' TE VORSTENBOSCH (GEMEENTE BERNHEZE) RAPPORT VBW 2018-52 R.

Bij de uitvoering van het veldonderzoek voor de quickscan werden sporen (pootafdrukken van Das aangetroffen op het perceel aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch. Uit nader bronnenonderzoek werd aangetoond dat één actief bewoonde Dassenburcht zich op minder dan 2 km. ten westen van het plangebied bevindt. Een andere bewoonde burcht bevindt zich op ca. 3,5 km. ten noorden van het plangebied. Op basis van de quickscan was niet duidelijk te bepalen of de geplande ingreep van invloed zal zijn op het functioneel gebruik van het plangebied door Dassen.

Op het perceel (verder aangeduid met 'plangebied') aan de Leeghandseweg te Vorstenbosch, is de initiatiefnemer de heer A. van Asseldonk, van zins wijzigingen aan te brengen. Doel is om over de aangeplante bosbessenstruiken regenkappen te plaatsen. Deze regenkappen zijn stellages waarvan alleen de bovenzijde overdekt is met plastic. Zijwanden ontbreken. Deze regenkappen zullen voor een gedeelte van het jaar (teeltseizoen) de bosbessenstruiken overdekken.

Ten aanzien van het functioneel gebruik van het plangebied door Dassen werd in de quickscan geadviseerd nader onderzoek uit te voeren om aantallen en frequentie in gebruik van het plangebied door Dassen vast te stellen. Tevens is bij dit nader onderzoek vastgesteld of er in de omgeving van het plangebied andere foerageer- en looproutes van Dassen aanwezig zijn. Het aanvullend onderzoek moet een duidelijk beeld geven van het al dan niet noodzakelijk gebruik van het plangebied in relatie tot de in de omgeving aanwezige bewoonde burchten op basis waarvan een reële inschatting gemaakt kan worden van de effecten van de voorgenomen wijzigingen.

2 Methoden van onderzoek / Werkwijze

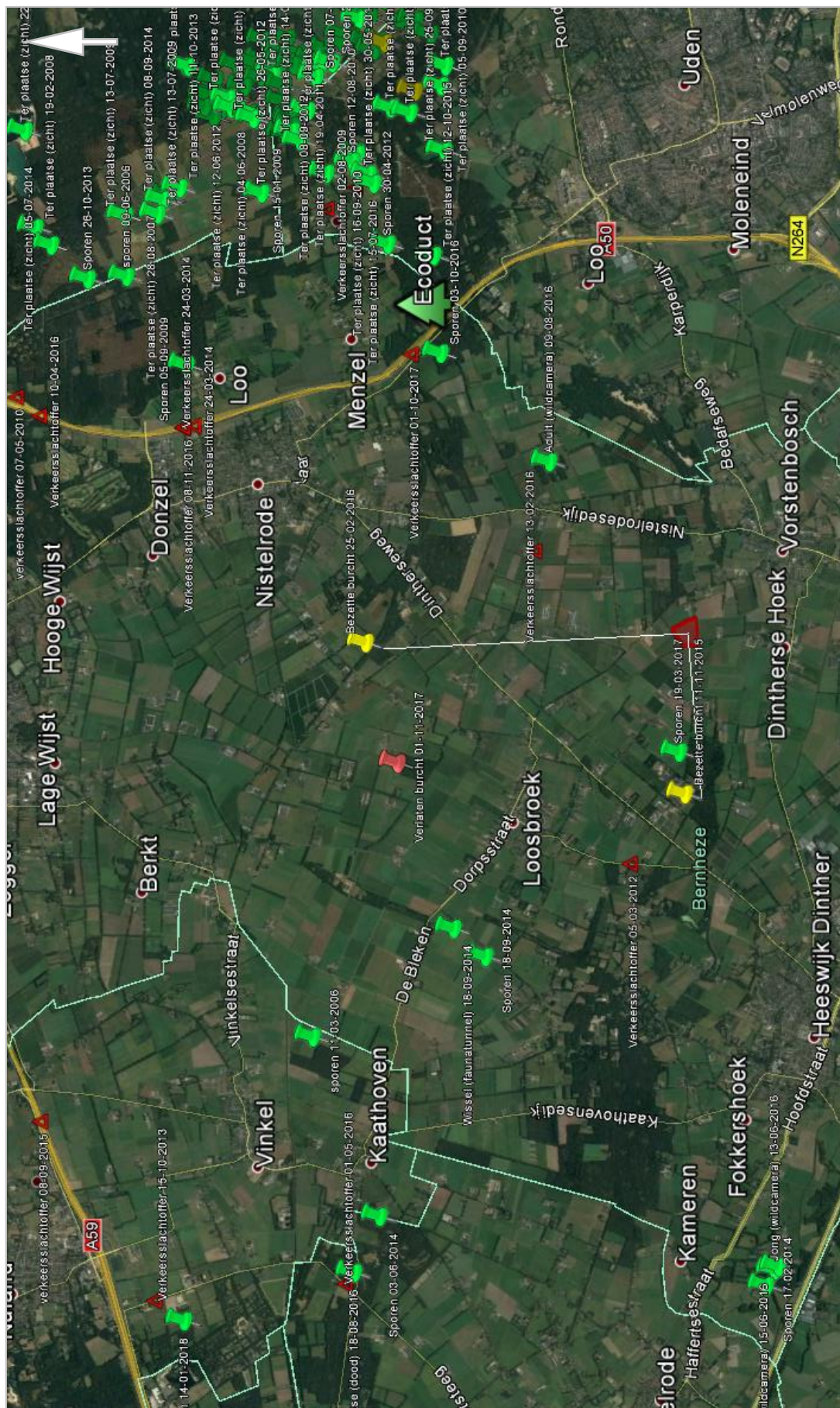
Het aanvullend onderzoek naar Dassen is uitgevoerd conform de richtlijnen welke gesteld zijn in de Soortenstandaard Das (Soortenstandaard Das – *Meles meles* – RVO - versie 2.0, december 2014).

Op vrijdag 30 maart 2018 is het plangebied gelegen aan Leeghandseweg te Vorstenbosch door J.C. Knotters, Veldbiologische Werken bezocht in het kader van de quickscan. Op deze datum is het gehele plangebied inclusief naastliggende gronden onderzocht op sporen van Dassen. Gelijktijdig zijn wildcamera's geplaatst bij het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied.

Uit bronnenonderzoek is een situatiekaart (Kaart 1) opgesteld van waarnemingen van Dassen in de omgeving van het plangebied. Locaties waar aanwezigheid van dassenburchten bekend zijn, werden vastgelegd op deze situatiekaart en tijdens de veldonderzoeken gecontroleerd op actieve bewoning. Tevens is de omgeving onderzocht op andere mogelijk aanwezige actief bewoonde (bij-)burchten. Met regelmaat is het plangebied en de omgeving van het plangebied onderzocht op sporen van Dassen. Om de 2 tot 3 weken heeft veldonderzoek plaatsgevonden. Deze frequentie van onderzoek had tevens tot doel de wildcamera's te controleren op effectiviteit en indien nog deze te verplaatsen naar potentieel geschikte locaties. Het laatste veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 18 juni 2018.

Samengevat zijn de volgende methoden van onderzoek/werkwijzen gebruikt:

- Opstellen situatiekaart op basis van bronnenonderzoek:
- Plaatsen en indien nodig verplaatsen van wildcamera's:
- Frequent (2-3 wekelijks) veldonderzoek naar sporen (prenten, wroet- en graafsporen, latrines, etc.) van dassen in periode 30 maart 2018 t/m 18 juni 2018:
- Uitlezen opnames wildcamera's.

Legenda Kaart 1

 Plangebied

 Actief bewoonde burcht

 Waarnemingen (incl. sporen)

 Verlaten burcht

 Verkeersslachtoffers

 Afstand tot plangebied

Situatiekaart Dassen – Leeghandseweg, Vorstenbosch

3 Resultaten onderzoek

3.1 Dassenburchten nabij het plangebied

Er is sprake van drie actief bewoonde dassenburchten op enige afstand van het plangebied. Twee burchten werden getraceerd aan de hand van bronnenonderzoek. Eén burcht werd tijdens het veldonderzoek 'nieuw' gevonden.

Eén actief bewoonde burcht (kleine burcht met 6 tunnelbuizen) bevindt zich op circa 3,7 km. ten noorden van het plangebied. Deze burcht is gesitueerd in een bosje bij de Langstraat/Molendellen ten zuidwesten van Nistelrode.

Een tweede actief bewoonde burcht bevindt zich op circa 1,7 km. ten westen van het plangebied in een bos bij de kruising Heidewei/Bosweg bij het buurtschap Heische Wal. Opvallend bij deze burcht is dat hij is gesitueerd tegen de weg, waarbij door graafactiviteiten zand op de weg terecht komt. Het betreft een grote burcht met ca. 15 tunnelbuizen. Er is geen raster tussen burcht en (druk bereden) weg aanwezig.

Een 'nieuwe' burcht werd aangetroffen in een bosgebied op circa 1 km. ten oosten van het plangebied. In dit bosgebied is een voormalige vuilstort aanwezig waarin een burcht is gesitueerd. Deze burcht heeft ca. 6 tunnelbuizen en wordt actief bewoond. Opmerkelijk is dat direct naast (en op!) de locatie van deze burcht gecroost wordt met motoren en quads. Deze activiteit vormt een ernstige bedreiging voor het voortbestaan van deze burcht.

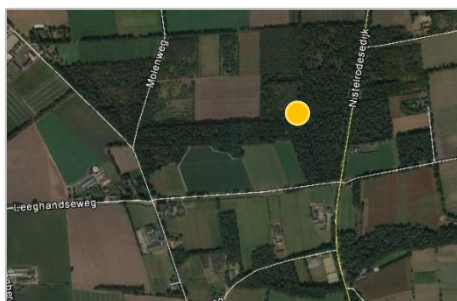
Foto 3 'Nieuw' gevonden actief bewoonde burcht ca. 1 km ten oosten van plangebied.

Foto 1 Actief bewoonde burcht ca. 3,7 km ten noorden van plangebied.

Foto 2 Actief bewoonde burcht ca. 1,7 km ten westen van plangebied.

Kaart 2 Locatie actief bewoonde burcht ca. 1 km ten oosten van plangebied. Met sporen naast en op burcht van crossmotoren en quads.

Foto 4 Sporen van crossmotoren en quads bij en op deze 'nieuwe' gevonden en actief bewoonde burcht.

3.2 Activiteit van Dassen in en in de directe omgeving van het plangebied

Verse sporen (prenten/pootafdrukken) van Das werden op de dag van het veldonderzoek ten behoeve van de quickscan (30 maart 2018) aangetroffen op het schouwpad tussen het perceel en de watergang aangetroffen. Ook werden verse sporen van Das langs de akker aan de overzijde van de watergang aangetroffen. Meer verse sporen (prenten en wroetsporen) werden aangetroffen aan de noordzijde van het perceel tegen de houtwal (ook aan noordzijde houtwal). Er werden echter geen sporen aangetroffen op het perceel zelf, tussen de rijen bosbessenstruiken. De sporen die zijn aangetroffen duiden op functioneel gebruik van Das van de randen van het plangebied.

Foto 5 Prent Das op schouwpad tussen perceel en watergang (vers, maar enigszins verregend).

Op 30 maart 2018 zijn in de houtwal ten noorden en ten westen (overzijde watergang) van het plangebied wildcamera's geplaatst. Tevens is een wildcamera geplaatst bij een bosje langs de watergang ten zuiden van het plangebied. In daarop volgende weken zijn op meerdere locaties wildcamera's geplaatst op strategische plaatsen, daar waar mogelijk Dassen gebruik maken van landschapsstructuren voor. Het betroffen randen langs houtwallen, bosjes, schouwpaden langs watergangen en weide- en akkerranden. Kaart 3 geeft een overzicht van plaatsen met wildcamera's in de directe omgeving van het plangebied. Ook zijn tussen de actief bewoonde burchten ten westen (1,7 km. afstand) en ten noorden (3,7km. afstand) op zulke strategische locaties wildcamera's geplaatst.

De wildcamera's werden om de 2 tot 3 weken gecontroleerd en afgelezen. Bij deze controlerondes werd ook gezocht naar sporen van Dassen (prenten/pootafdrukken, wroet- en graafsporen, latrines, haar aan prikkeldraad, etc.).

Hierbij werd duidelijk dat er geen opnames van Dassen waren op locaties tussen het plangebied en de westelijke en noordelijk gelegen burchten. Sporen (prenten) van Dassen tussen deze westelijk en noordelijk gelegen burchten en het plangebied werden alleen gevonden bij de eerste controleronde van 24 april 2018. Bij latere controlerondes werden geen sporen meer aangetroffen. Geconcludeerd kan worden dat er geen direct verband is tussen deze westelijk en noordelijk gelegen burchten en functioneel gebruik van het plangebied.

De beelden van de wildcamera's direct ten westen van het plangebied (overzijde watergang) vertoonden geen beelden van Dassen. Evenmin werden daar sporen van Dassen langs houtwal, weide- en akkerranden aangetroffen. Geconcludeerd kan worden dat Dassen geen of zeer sporadisch gebruik maken van de landschapsstructuren aan de westzijde van het plangebied (overzijde watergang).

NB De wildcamera's legden wel beelden vast die duiden op mogelijke verstoringen door wandelaars en crossmotoren.

De wildcamera's langs de houtwal aan de noordzijde van het plangebied vertoonden alleen beelden van Dassen in de periode van 30 maart 2018 t/m 4 mei 2018. Slechts op 4 dagen werden activiteiten van Dassen (langslopend) vastgelegd in deze periode. In de periode vanaf 24 april 2018 t/m 18 juni 2018 werden geen opnames van Dassen meer vastgelegd bij de houtwal aan de noordzijde van het plangebied.

Verse sporen (prenten) werden ook alleen in deze periode bij de houtwal aan de noordzijde van het plangebied aangetroffen. Opgemerkt dient te worden dat begin april meer landbouwactiviteit plaatsvond in het plangebied (voorbereidingen teeltseizoen) en op de akker ten noorden van het plangebied (eveneens voorbereidingen teeltseizoen). Geconcludeerd kan worden dat Dassen alleen in het vroege voorjaar (buiten periode van landbouwactiviteit) gebruik maken van de houtwal als looproute en foerageergebied.

NB Ook hier werden opmerkelijke beelden vastgelegd op de wildcamera's die duiden op mogelijke verstoringen buiten de geëigende landbouwactiviteiten in de omgeving. Zo werden ook hier regelmatig beelden van wandelaars en crossmotoren geregistreerd, alsmede een opname van een 'jager'.

De houtwal aan de noordzijde van het plangebied loopt oostwaarts verder naar de Kampweg. Bij de Kampweg bevindt zich een Dassentunnel die de houtwal verbindt met het bosgebied ten oosten van het plangebied (en met de daar aanwezige 'nieuw' gevonden burcht.

Foto 6 Crossmotor op schouwpad langs houtsingel ten westen van plangebied.

Foto 7 Das bij houtwal aan noordzijde plangebied.

Foto 8 'Jager' bij houtwal aan noordzijde plangebied (grenzend aan watergang westzijde).

Foto 9 Dassentunnel bij Kampweg ten oosten van plangebied.

De hier geplaatste wildcamera registreerde slechts viermaal Dassen bij deze tunnel in de periode van 24 april 2018 t/m 18 juni 2018. Goede 'verse' sporen die duiden op Dassen konden hier niet worden gevonden vanwege de hoeveelheid afgevallen bladeren. Slechts twee oude latrines werden bij de Dassentunnel gevonden. Geconcludeerd kan worden dat Dassen nauwelijks gebruik maken van deze Dassentunnel.

NB Bij deze Dassentunnel werden wel beelden vastgelegd van een Ree, Vos en enkele Hazen, maar veeleer werden Huiskatten geregistreerd.

De cameravallen die geplaatst waren in en om het bosgebied ten oosten van het plangebied (omgeving 'nieuw' gevonden burcht) registreerden in de periode van 30 maart 2018 t/m 18 juni 2018 regelmatig Dassen. Ook werden in en om dit bosgebied logischerwijs de meeste sporen van Dassen aangetroffen (prenten, latrines, wroet- en graafsporen).

Foto 10 Foeragerende Das in bosgebied ten oosten van de Kampweg nabij 'nieuw' gevonden burcht..

Foto 11 Latrine Das in bosgebied ten oosten van de Kampweg nabij 'nieuw' gevonden burcht..

4 Conclusies en aanbevelingen

Uit de bevindingen van dit aanvullend onderzoek naar Dassen blijkt dat:

- Er geen relatie is aangetoond tussen het plangebied en de actief bewoonde burcht op 1,7 km. ten westen van het plangebied.
- Evenmin is aangetoond dat er een relatie bestaat tussen het plangebied en de actief bewoonde burcht op 3,7 km. ten noorden van het plangebied.
- Er kon niet worden aangetoond dat Dassen gebruik maken van schouwpad, houtsingel en weide- en akkerranden direct ten oosten van het plangebied (overzijde watergang).
- Dassen met name voor aanvang van het teeltseizoen gebruik maken (looproute) van de houtwal grenzend aan de noordzijde van het plangebied.
- Het plangebied door Dassen niet gebruikt wordt als foerageergebied.
- Dassen slechts sporadisch gebruik maken van de Dassentunnel bij de Kampweg ten oosten van het plangebied.
- De activiteiten van Dassen zich concentreren rondom de 'nieuw' gevonden burcht op 1 km. ten oosten van het plangebied.
- Verstoringen (anders dan landbouwactiviteiten) in het gebied aanwezig zijn in de vorm van wandelaars, crossmotoren en quads.

Voor het plangebied Leeghandseweg te Vorstenbosch is de initiatiefnemer de heer A. van Asseldonk 'Het Broek Berries' (Het Broek 5, 5464 TT Mariaheide). van zins het huidige perceel met bosbessen te overkappen met open regenkappen. Deze regenkappen betreffen stellages waarvan alleen de bovenzijde overdekt is met plastic. Met deze regenkappen is het perceel niet het gehele jaar overdekt. De periode waarin het veld daadwerkelijk overdekt is betreft het teeltseizoen en met name bij vruchtvorming en vruchtrijping (zomerperiode t/m nazomer/herfst).

Onder de regenkappen blijft het perceel jaarrond toegankelijk voor diersoorten.

Foto 12 Voorbeeld te plaatsen regenkappen.

Uit dit aanvullend onderzoek blijkt dat Dassen slechts in geringe mate gebruik maken van het plangebied (met name houtwal aan noordzijde plangebied) en het gebruik van het plangebied door Dassen voornamelijk plaatsvindt in periodes buiten het teeltseizoen.

De voorgenomen wijzigingen in het plangebied betreffen het aanbrengen van open regenkappen boven het veld met bosbessen. Deze regenkappen zullen alleen (met opengeslagen plastic folie) gebruikt worden tijdens het teeltseizoen.

Het is gezien de resultaten van dit aanvullend onderzoek naar Dassen niet redelijkerwijs aannemelijk dat er met het uitvoeren van de voorgenomen wijziging verstoring zal optreden voor Dassen. Zo ook is het redelijkerwijs niet aannemelijk dat de voorgenomen wijzigingen in het plangebied nadelige effecten zullen opleveren ten aanzien van de functionaliteit van nabijgelegen Dassenburchten. Overtreding van de Wet natuurbescherming is hiermee niet aan de orde. Een ontheffing Wet natuurbescherming t.a.v. Dassen is niet noodzakelijk.

Als voorwaarde dient wel aangegeven te worden dat de aan te brengen regenkappen goed onderhouden worden (geen los wapperend plastic) en het losse plastic folie na het teeltseizoen wordt verwijderd.